

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pred petim letnim občnim zborom OSS Kranj

Spremenjeni načini dela

V sredo, 20. septembra, bo v Kranju peti letni občni zbor Okrajnega sindikalnega sveta. Ob tej priliki prinašamo nekaj podatkov in ugotovitev iz organizacijskega poročila, ki ga je za občni zbor pripravil OSS Kranj.

Ob zadnji, četrti konferenci OSS Kranj je bilo na Gorenjskem devet občinskih sindikalnih svetov oziroma 267 sindikalnih podružnic. Te so združevale 41.515 članov. Z letošnjim združevanjem občin se je zmanjšalo število ObSS in spremenila njihova struktura. Tako imamo danes v petih občinah 328 sindikalnih podružnic s 47.956 člani. Kljub temu, da se od zanj konferenci OSS število delovnih kolektivov ni povečalo, je število sindikalnih podružnic naraslo za 61. Pri tem pa moramo še upoštevati, da se je devet sindikalnih podružnic priključilo občinskemu sindikalnemu svetu Logatec.

Občinski sindikalni svet Radovljica ima danes 81 sindikalnih podružnic s 6.972 člani, občinski sindikalni svet v Škofji Loki 59 podružnic in 6.221 članov, občinski sindikalni svet na Jesenicah 53 podružnic in 11.044 članov, občinski sindikalni svet v Kranju 111 podružnic in 19.460 članov ter občinski sindikalni svet v Trzinu 24 podružnic in 4.259 članov. Število sindikalnih podružnic se je od leta 1959 povečalo za 61, število članstva pa za 6.441.

V zadnji mandatni dobi se je tudi delo sveta in njegovih organov bistveno spremenilo. Aktivnost in delo posameznih komisij

pri Okrajnem sindikalnem svetu so povečali tako, da so v njihova vodstva vključili predvsem tiste tovarniše, ki še niso bili obremenjeni z delom v sindikalnih podružnicah ali pri občinskih sindikalnih svetih. S tem so bili bistveno razbremenjeni predvsem predsedniki ObSS, ki so dotlej vodili delo teh komisij.

Okrajni sindikalni svet Kranj ima danes pet komisij, in sicer komisijo za organizacijo kadrov-

skega vprašanja, za gospodarsko politična, za vzgojno ideološka in za socialna vprašanja ter komisijo za delavsko samoupravljanje. Čeprav komisije niso organi sveta, vendar samostojno spremljajo razvoj dejavnosti na svojem področju ter o svojih ugotovitvah poročajo plenumu in predsedstvu.

Komisije samostojno vodijo posvete z aktivom občinskih sindikalnih svetov in s sindikalnimi podružnicami. Prve izkušnje po

uvodbi takega načina dela kažejo dolga zadovoljive rezultate, saj se aktivnost komisij lahko prilagaja potrebam in težnjam članstva. Delo Okrajnega sindikalnega sveta ob takih pogojih izgublja svoj linijski oziroma direktivni značaj, ker tako prerašča v tribuno, ki daje široke možnosti izmenjave izkušenj in stališč ter končno tudi večjo demokratičnost v delu in pri odločanju o vseh pomembnih problemih. J. P.

Boris Kreigher obiskal Kranj

Kooperacija in znanstveno raziskovalno delo vodita k smotrnemu gospodarjenju

KRANJ — V sredo, 13. septembra dopoldne, sta obiskala tukajšnji tovarni Savo in Planiko predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS Boris Kraljher in predsednik Zbornice za industrijo, gradbeništvo in promet LRS ing. Ivo Klemenčič. Gosta so pri obisku obeh podjetij spremljali sekretar OP ZKS Janko Rudolf, predsednik OLO Kranj Jakob Zen in sekretar Ob ZKS Kranj Stefan Kadoč.

V zgodnjih dopoldanskih urah so gostje najprej obiskali obrat tovarne Sava na Gašpetu. Potem ko so si ogledali proizvodne oddelke tovarne, se je tovarniš Kreigher v razgovoru s predstavniki podjetja zanimal za problematiko proizvodnega procesa, zlasti pa za položaj tovarne, spričo uvedbe novih gospodarskih instrumentov.

Uveljavljanje novega gospodarskega sistema — tako menijo predstavniki tovarne — ni privedlo podjetja do nikakršnih težav, v toliko večjo stisko pa je zašlo podjetje zastran naše uvozne politike. V Jugoslavijo je bilo namreč uvoženo precej vrst blaga, ki ga proizvaja tudi tovarna Sava. Prav zato pa je povpraševanje po naših izdelkih, čeprav po kakovosti ne zaostajajo za inozemskimi, nekoliko manjše.

Ob tej priložnosti so obravnavali tudi možnost uporabe sintetičnega

V sredo peti letni občni zbor OSS Kranj

Kranj

V sredo, 20. septembra, bo ob 8. uri v dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj peti letni občni zbor Okrajnega sindikalnega sveta Kranj. Po izvolitvi delovnega predsedstva in sprejema poslovnika o delu občnega zbora bo delegatom podano organizacijsko in blagajniško poročilo. O nekaterih najvažnejših problemih in nalogah sindikata bo govoril tovarniš Andrej Verbič, nakar bo sledila razprava. Pred zaključkom konference bodo izvolili nov okrajni in nadzorni odbor.

S plenuma ObSS Trzič

Prepustimo upravljanje proizvajalcem

V sredo, 13. septembra je bil plenum Občinskega sindikalnega sveta Trzič, na katerem so razpravljali o izdelavi pravilnikov o delitvi čistega dohodka ter delitvi osebnih dohodkov. Razen tega so analizirali gibanje gospodarstva v prvih šestih mesecih letos in spregovorili o nadaljnjem procesu decentralizacije v srednjih in manjših podjetjih.

Pravilnike o delitvi čistega in osebnih dohodkov pripravljajo v vseh podjetjih in nikjer ni opaziti, da bi najprej začeli delati pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Sindikalne podružnice so še zahtevale, naj bodo pravilniki predloženi kolektivom vsaj do 1. novembra.

Tako so v Tovarni kos in srpov že sprejeli načelo, da bo nov pravilnik o delitvi čistega dohodka prinesel spremembe v korist skladov, ki so v podjetju še nizki. Do sedaj so delili 80 : 20 v korist osebnih dohodkov, novi pravilnik pa bo predvidoma spremenil to razmerje v 75:25, pri čemer pa bodo delili vsak mesec samo 70 odstotkov, ob periodičnih obračunih bodo pa videli, če lahko razdele še preostalih pet odstotkov, ali pa bodo šele ta sredstva dali na sklade. S tem se bo hočejo rešiti stalnih

težav zaradi pomanjkanja obratnih sredstev v mrtvi sezoni, ko delajo na zalogo. Takrat morajo vedno najemati večje posojilo za obratna sredstva.

V Združenji lesni industriji so se odločili, da bodo delili čisti dohodek po ključu 83:17 v korist osebnih dohodkov. Ta delitev je opravičljiva, ker je prav ZLIT podjetje, ki ima najmanjše povprečne mesečne dohodke na zaposlenega.

S temeljitimi pripravami se bavijo tudi že v vseh ostalih podjetjih in bodo v Kmetijski zadrugi dali pravilnik na vpogled že 15. oktobra.

Na plenumu so ugotovili, da se je gospodarstvo gibalo tako, kot je predvidelo eno prvih zasedanj plenuma v začetku leta. Novi gospodarski predpisi so prinesli dobre rezultate in so vsa podjetja

v prvem polletju ustvarila precej več sredstev za sklade kot lani. Tovarna lenpenke je v šestih mesecih ustvarila že 75 odstotkov sredstev za sklade, Kmetijska zadruga pa je že celo za 43 odstotkov preseгла letni plan ustvarjanja skladov.

Skladno s povečanjem produktivnosti so se dvigali tudi osebni dohodki, čeprav so ponekod, predvsem v nekaterih manjših podjetjih, delili skoraj vse čisti dohodek za osebne dohodke. Vendar je takih podjetij le malo.

Proces decentralizacije je šel v BPT in Peko od začetnih stadijev kar hitro naprej, medtem ko v ostalih srednjih in manjših podjetjih ne gre in ne gre. Vedno se sličejujejo na razdrobljene obrate, na menjavanje delavcev in na težavne obračune. Ne zavedajo se še dovolj, da ni obračun tisti, ki daje pogoje za decentralizacijo delavskega samoupravljanja. Plenum je bil mnenja, da morajo tudi v teh podjetjih začeti resneje razmišljati o uvedbi decentralizacije delavskega samoupravljanja. F-k

S. S.

Naša razglednica — motiv z blejskega gradu

Ob rekonstrukciji jeseniške Železarne

1965. leta podvojena proizvodnja

PREDVSEM KVALITETA IN PRODUKTIVNOST — S PRIPRAVLJALNIMI DELI ZA REKONSTRUKCIJO SO ŽE ZAČELI

Za prvo fazo rekonstrukcij v jeseniški Železarni, je podjetje dobilo odobrenih 27 milijard dinarjev. Od tega jih bodo porabili 7,5 milijarde za gradbena dela, 5,6 za doma izdelano in 13,3 milijarde za uvoženo opremo. Razen tega računajo, da bodo pol milijarde dinarjev porabili še za razne druge manjše stroške. S pripravljalnimi deli za rekonstrukcijo Železarne so začeli že 19. avgusta na Belškem polju pod Javornikom.

Zakaj je potrebno jeseniško Železarno rekonstruirati? — Razen splošnih potreb po črni metalurgiji na jugoslovanskem tržišču, so pri izdelavi rekonstrukcijskega programa v Železarni izhajali predvsem iz treh točk, in sicer: zastarelost strojev in drugih naprav, pomanjkanje delavcev in precejšnja oddaljenost Železarne od virov surovin.

Omeniti moramo, da so v Železarni že nad 50 let stare naprave. Stroji pa so stari že blizu 100 let. Zato so se v Železarni odločili, da bodo proizvajali predvsem kvaliteta jekla. Zaradi pomanjkanja delavcev, v Železarni na Jesenicah stremijo za povečanjem proizvodnje, ne da bi zvečali število zaposlenih. To pa je prav gotovo možno le s sodobnimi stroji in napravami.

Po programu bi celotno proizvodnjo do konca leta 1965 podvojili. Po zaključku prve faze rekonstrukcije, to je ob koncu leta 1963, bi bilo v Železarni zaposlenih prav toliko delavcev kot sedaj, medtem se celo nekaj manj. Kot nam je povedal ing. Milan Marolt je težišče rekonstrukcije na sklopljenem naraščanju produktivnosti in kvalitete.

Če si ogledamo rekonstrukcijski program Železarne поблиže, potem ugotovimo, da se bo po njem jeseniška Železarna precej približala evropskemu povprečju. Izplen rude se bo povečal za 3 odstotke. Pri vseh teh pekah pa bodo precej zmanjšali proizvodne stroške, in sicer z manjšo uporabo koleza. Precej več bodo izdelali elektronekta, ki ga na trgu tudi pomanjkuje. Seveda je težišče rekonstrukcije na valjarnah, kjer bodo montirali med drugim tudi čisto novo električno peč. Razen tega bodo vse proge v valjarnah mehanizirane.

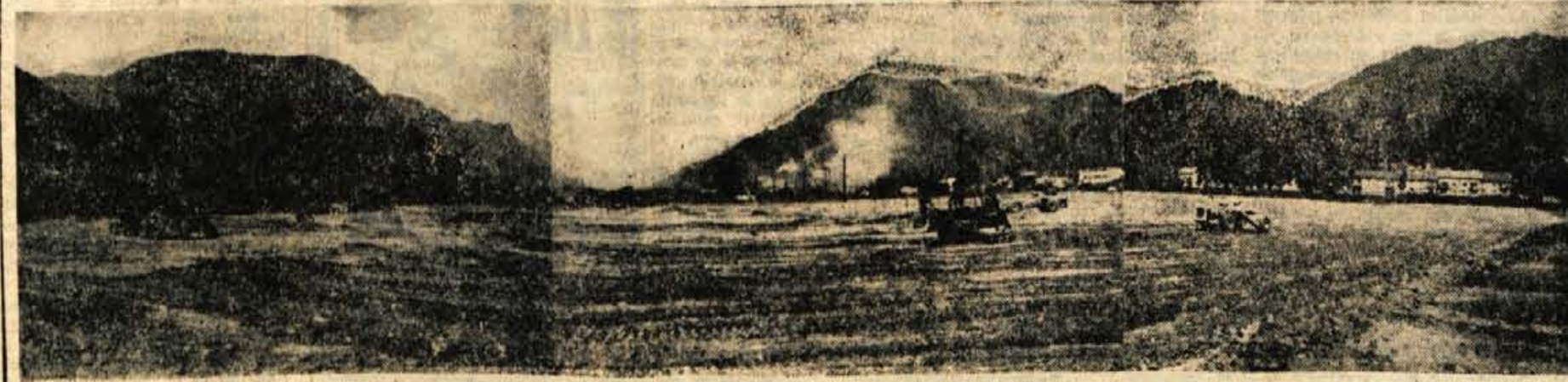
Kot je znano, bodo nove valjarne zgradili na Belškem polju pod Javornikom, ki leži med cesto in akumulacijskim jezerom hidroelektrarne Moste. Strokovnjaki v Železarni menijo, da bo tu dovolj prostora, tudi za morebitno nadaljnjo razširitev Železarne. — Stare obrate bodo povezali z no-

vimi z železnico, ki bo tekla po nasipu ob Savi.

Prav gotovo je rekonstrukcija jeseniške Železarne precej odgovorna naloga, ki jo je prevzel nase ves kolektiv. Zato smo ob tej priložnosti povprašali za mnenje o rekonstrukciji Železarne, nekatere ljudi iz proizvodnje in tudi strokovnjake.

Predsednik delavskega sveta jeseniške Železarne tov. Crv je takole povedal:

«Zadnji čas je bil, da smo začeli z rekonstrukcijo Železarne. Iz sedanjih obratov smo stisnili vse kar se je le dalo. Železarna je stara, stare so naprave, stroji, zato je rekonstrukcija nujno potrebna, kajti v sedanjih obratih in s temi stroji in napravami prav gotovo ne bi dosegli večje proizvodnje. Z novim rekonstrukcijskim programom se bomo lahko približali evropskemu povprečju proizvodnje jekla. Sedaj se tega povprečja ne držimo in smo, precej pod njim. V četrtek smo se vrnili iz Avstrije, kjer smo si ogledali nekatere železarne in smo ugotovili, da po sodobnosti proizvodnje precej zaostajamo za nimi. Stremeti moramo za tem, da bomo proizvajali kvaliteta jekla, da bomo lahko konkurirali ostalim jugoslovanskim železarnam. Naše cene so precej višje, kot v ostalih jugoslovanskih železarnah,

Na Belškem polju pod Javornikom, ki leži med cesto in akumulacijskim jezerom hidroelektrarne Moste so že začeli s deli, kjer bodo nove valjarne jeseniške železarne

NA SVOBODNIH TLEH

V sredini septembra 1941. leta je vstaja v Srbiji prišla do kulminacije. Po načrtih, ki so bili sprejeti na sestanku CK KPJ že 4. julija, je bil sredi septembra že zagotovljen precejšen del osvobojenega ozemlja. Partizani so osvobodili ves predel od Zaprane Morave do Drine v obsegu Kraljevo - Čačak - Požega - Užice ter preko Gornjega Milanovca in Valjeva do planine Cer. V času, ko so Hitlerjeve divizije nezadržno korakale v notranjost SSSR, pa so morale njihove enote pustiti velik del ozemlja v Jugoslaviji. Spricho takih uspehov in za neposredno vodstvo nadaljnega osvobodilnega gibanja, se je 16. septembra 1941. leta preselil Vrhovni štab NOV in POJ na čelu n. tovaršem Titom iz Beograda na območje Užice.

SNOO

Dne 16. septembra 1941. leta je bil III. plenim OF Slovenije. Glavni govornik je bil tovariš Boris Kidrič. Plenum je vključeval 15 predstavnikov političnih skupin in grupacij, ki so se strinjali s programom OF za enotni boj proti okupatorju za nacionalno in socialno osvoboditev.

O kadrovskih zadevah

(M. Z.) JESENICE - Preteldi tork, 12. septembra, je bila na Jesenicah seja sekretariata Občinskega komiteja Zveze komunistov, na kateri so se pogovorili le o nekaterih kadrovskih zadevah.

Podaljšali so peron

(M. Z.) JESENICE - Te dni so na jeseniški železniški postaji na levi strani asfaltirali prostor in s tem podaljšali peron ter omogočili še lažji dostop k postajnim skladiščem.

Vročil kopalci

(M. Z.) JESENICE - Kljub temu, da je kopalna sezona na Gorenjskem že pri kraju, so lepi dnevi v zadnjem času spet privabili na gorenjska kopaljšča najbolj »trpežne« kopalce. Preteklo sredo in četrtek je jeseniško kopaljšče obiskalo vsak dan od 30 do 50 kopalcev. Tudi šolska mladina, ki se namaka v malem bazenu, ne manjka.

Na plenumu so ugotavljali, da OF že dobiva elemente oblasti. Ljudje so povsod z velikim zaupanjem poslušali njene nasvete in plačevali narodni davek. Spricho tako ugotovitve se je plenum na tem zasedanju proglasil za Slovenski narodnoosvobodilni odbor (SNOO). Plenum pa je kot vrhovni organ še obdržal svojo prvotno funkcijo.

URESNIČEN NAČRT

Z dnem 16. septembra 1941. leta je začela veljati mirovna pogodba med Jugoslavijo in Italijo. Z istim dnem so bili dokončno priključeni k Jugoslaviji tudi vsi kraji Istre in Slovenskega Primorja, ki so bili prej pod italijansko okupacijo. S tem je bil uresničen načrt OF Slovenije in sklepi Kočevskega zbora ter urešničene sanje prebivalstva teh krajev, ki je bilo četrto stoletja odtrgano od matične skupnosti.

Posvetovanje predsednikov KO

(M. S.) Radovljica, 13. septembra - Včeraj je bilo v Bohinju posvetovanje s predsedniki krajevnih organizacij SZDL iz bohinjskega kroga. To je bilo prvo tovrstno posvetovanje, ki ga je občinski odbor SZDL pripravil po političnih počitnicah. Danes po podobno posvetovanje za predsednike KO v blejskega območja, v Radovljici pa bo prihodnji teden.

PREDAVANJA O BEOGRAJSKI KONFERENCI

(M. S.) Radovljica, 16. septembra - V ponedeljek se bo v Radovljici sestal politični aktiv. Novinar Ljubljanskega dnevnika Miro Sotlar bo ob tej priložnosti predaval o pomenu beograjske konference. Medtem, ko se bodo v ponedeljek zbrali vsi tisti, ki so sposobni tolmačiti pomen konference tudi drugim, bodo za ostale domačine pripravile primerna predavanja Delavske univerze. Le-te bodo skušale približati poslušalcem vse, države, ki so sodelovale na konferenci, in to z gospodarske, družbeno-politične in kulturne strani.

Ljudje in dogodki Tujim plačancem je odklenkelo

Sedemnajstega februarja letošnjega leta je kontrolni stolp letališča v glavnem mestu Combebeje Katange nazakoval poteze sivoumazane slabe prepletene z antenskim žicami, kakor vsa poslopja, ki so jih zgradili Belgijci v tej deželi rudnih zakladov. Tega dne se je iz stolpa oglasila sirena, ki je ponazarjala, kako malo vredna je bila človeška kri za režim odpadnika Combebeja in njegovega notranjega ministra Munonga. Katanski orožniki, spramljeni od belgijskih oficirjev, so pohiteli proti letalu. Neki častnik, vreden in osoren, je vpil na ves glas, da je proglasil čredo orožnikov: »S svojimi nogami ne sme umarati tla Katange! Na naši zemlji ne sme stopiti na svoje noge!«

ba, je mrtev. Protiigra s Katango jim ni več potrebna. Katanga je bila zahodnim državam potrebna tako dolgo, dokler so v njej videli protiutež Lumumbi. Combebejev režim je v več kot enoletnem obstoju pogosto pokazal svojo osnovno politično naperjenost in težnje. Odnosi med Katango in osrednjo kongoško pokrajino Katange v začetku junija lani, takoj po ne-reddih, ki so izbruhnili po razglasitvi neodvisnosti Konga. Mesec pozneje je Combebe razglasil neodvisnost Katange in obvestil osrednjo vlado, da ozemlje Katange ni več del kongoškega ozemlja. Osrednja vlada ni priznala tega dejanja in je ostro zavrnila ta svojevredni sklep. Iz uradne politike Katange je bilo kmalu razbrati, kar je Combebe večkrat izjavil, da je prijatelj Belgije in da ne bo dovolil, da bi Belgijci zapustili položaje, ki jih imajo v Katangi. V začetku letošnjega leta je Combebe najzsurvojeje zairi odpor plemena Balube v severni Katangi. Kakih 15 tisoč njegovih vojakov je s pomočjo belih najemnikov požgalo desetine vasi in zverinsko pobilo mnoge prebivalce teh krajev, ki so dajali odpor njegovi orožniški strahovladi. Med konferenco nekaterih kongoških voditeljev v Coquilhatvillu so Combebeja zaradi nasprotovanja Kasavubujevi skupini priprli, da bi na ta način izdili koncesije in popuščanje v njegovih zahtevah. Combebe je po slh razmer pristal na sporazum, so vrtnivi v Elisabethville pa se je odrekel vseh sklepov. Obračun s Combebejem je bil jahek, kar samo potrjuje trditve, da Combebe ni imel položaja nikoli v svojih rokah in da so bili temelji njegove oblasti s plačanimi orožniki in tujimi vojaškimi izvedenci samo prazna utvara. Režim, ki je črpal svojo moč iz krvnega davka nedolžnega prebivalstva, prav gotovo ne bo našel ljudi, ki bi za njega umirali na barikadah. - To je osnovni zaključek, ki je razvleto iz poteka dogodkov v Katangi, ko Combebe še išče svoje pravo zatočišče.

Bilo je to letalo, ki je pripeljalo na elizabethvillsko letališče pokolnega Lumumba, M'Polu in Okito. Sedem mesecev po tem dogodku se je kakor preperel razgledni stolp zrušil diktatorski režim secesionista Moisa Combebeja, ki je vladal »s pestmi in bajoneti« svojega notranjega ministra Munonga. Tako se po kratki dobi vrača v Katango Lumumbina ideja, da je celovitost dežele prvi pogoj samostojnosti in neodvisnosti. Notranji razvoj v tej deželi, po zbliznanju med Leopoldvillom in Stanleyvillom, je sam po sebi nakozoval, da so dnevi Combebejevega obstanka v Katangi šteti. Ko so čete Združenih narodov zagotovile podporo osrednji kongoški vladi je bila Combebeja klika praktično že strogolavljena, ker tudi med zahodnimi državami Combebe, razen Belgijcev, ni našel več zagovornikov. Combebejev režim je bil od vsega začetka umejno vzdrževan iz tujine. Zlasti med krogi belgijskega neokolonializma je imel Combebe največjo oporo, ki so v njem videli utelešeno podobo »starih dobrih časov«. Dogodki so se po enoletni krizi zasukali tako, da se zahodni državam ne zdi več potrebno podpirati katanskega režima, kajti osebnost, ki je zaskrbeljala zahodne države, Patrice Lumumba, je mrtev.

Na gradbišču kranjskega nebotičnika

na največ govorili o načrtih krajevnih organizacij za delo v prihodnje. Domenili so se tudi, da bodo pri vseh krajevnih organizacijah uvedli tedensko dežurno službo. Nekaj ur na teden se bo v prostorih krajevnih organizacij zadrževal član krajevnega odbora in bo tako na razpolago članom krajevnih organizacij pa tudi predstavnikom občinskih organizacij, ki bodo želeli stik s KO. Pri krajevnih organizacijah v Bohinjski Bistrici, na Bledu in v Radovljici bodo skušali ustanoviti zunanje politične sekcije. Te bodo zbirale predloge in sestavljale programe predavanj o aktualnih zunanjepolitičnih temah ter poslekale tudi sposobne predavatelje.

S plenarnega sestanka ObK LMS Kranj - kongresno mesto

(J. M.) V tork, 12. septembra, je bil v Delavskem domu v Kranju plenarni sestanek občinskega komiteja LMS Kranj. Tokrat so razpravljali o nekaterih aktualnih nalogah, ki naj bi jih organizacije Ljudske mladine v tem obdobju reševale, predvsem pa so se razgovarjali o bližnjih konferencah osnovnih organizacij v kranjskem okraju in pa o kongresu LMS, ki bo januarja prihodnjega leta v Kranju. Sklenili so, da bodo kongres počastili s pospešeno aktivnostjo na vseh področjih dejavnosti organizacije Ljudske mladine.

Uvodne misli plenarnemu sestanku je povedal Jože Kavčič. Dejal je, da so povsod v kranjski komunji že pričeli s predvillnimi sestanki. Konference terenskih aktivov in nekaterih šolskih organizacij bodo še v tem mesecu. Vse ostale organizacije pa bodo zaključile s konferencami v oktobru. Kakor predvidevajo bo konferenca občinskega komiteja v sredini novembra. Izkušnje so pokazale, da doslej na nekaterih lanskih konferencah letna poročila niso bila zadosti dobro pripravljena. Prav zaradi tega je bila tudi razprava šibka. Posebno ekrib bo treba pred in po konferencah posvetiti novim kadrom. Ob koncu so sprejeli tudi sklep, da naj vse večje šole skušajo pripraviti konference po delegatskem sistemu. Razprava, ki tokrat ni bila posebno živahna, je prispevala nekateri misli. Pera Jocičovski je poudaril, da bi bilo potrebno v tem obdobju letnih konferenc še posebej aktivirati vse člane plemena občinskega komiteja. Tovariš Marjančič je govoril o nekaterih kadrovskih problemih, Andrej Zalar pa o vprašanih administracije osnovnih organizacij.

TE DNI PO SVETU

SUKARNO IN KEITA V ZDA - Odposlanca beograjske konference 25. v voblokovskih držav sta izročila predsedniku ZDA Kennedyju predlog, naj bi ZDA in Sovjetska zveza opustili vojaške priprave in pristopile k razgovorom, da bi preprečila nevarnost vojne. Ob predsednika so v Washingtonu sprejeli z vsemi častmi, s kakršnimi sprejemajo državnike. KATANGA SESTAVNI DEL KONGA - Cete Združenih narodov so prozale nadzorstvo v kongoški državi Katangi po hudih bojih s katanskiimi silami v Elisabethvillu. Boji so trajali nekaj ur. V bojih je bil ubit tudi poveljnik švedskega odreda. Po poročilih je padlo 37 vojakov Combebejevih oboroženih sil. Predsednik secesionistne države Katange Combebe, ki je prišel na oblast pred štirinajstimi meseci je pobegnil iz Elisabethville. Katanga bo odaslej kongoška pokrajina, ki jo upravlja osrednja vlada.

Pusti ga, on iako ne more vzdržati v tem teku

Kongoški premier Adula je razglasil v Katangi izredno stanje in »sporodil« da so bili po sklepu kongoškega parlamenta poslani v Katango funkcionarji osrednje vlade, da bi prevzeli oblast v tej pokrajini. POSVET ZAHODNIH MINISTROV - V Washingtonu se je začelo tridnevno posvetovanje zunanjih ministrov ZDA, Velike Britanije, Francije in Zahodne Nemčije o Nemčiji in Berlinu. Ministri naj bi določili skupna stališča zahodnih držav v pogajanjih s Sovjetsko zvezo. Razen uradnega sporočila, da so ZDA pripravljene na »vsebinske« pogajanja z Moskvo in da zavzemajo to stališče tudi druge zahodne države, v Washingtonu ne povedo nič drugega, iz česar bi bilo moč določene razbrati, kakšni so zahodni načrti o datumu, »ravni« in dnevnem redu pogajanj s Sovjetsko zvezo. NEHRU POROČAL STRANKI - Premier Nehru je izjavil, da je po njegovem mnenju položaj v svetu »precej nevaren«, da pa misli, da se je mogoče izogniti vojni. NASERIEVO POROČILO - Predsednik ZAR Naser je poročal na seji zlatih o razpravah v Beogradu. Potem so na sestanku vlade proučili nadaljnje naloge ZAR v uveljavljanju sklepov beograjske konference. SOVJETSKI PREDLOGI NISO ULTIMAT - Visoki partijski funkcionar Frol Kozlov je izjavil, da sovjetski predlogi o ureditvi nemškega vprašanja ne pomenijo ultimata. Poudaril je da je Sovjetska zveza pripravljena »skupaj« z drugimi prizadetimi državami proučiti vsako razumno pripombo in popravek v svojem načrtu mirovne pogodbe. PO REŠITVI KRIZE V BRAZILIJU - Politični in poslovni krogi v ZDA ugodno ocenjujejo ureditev ustavne krize v Braziliji. V Washingtonu poudarjajo ljudi, ki so dobili najvažnejša mesta v vladi. ZAHODNEMSKO IZSILJEVANJE - V zvezi z napovedmi, ki jih je objavil v ZDA, da se namreč utegne Vzhod in Zahod sporazumeti o Berlinu, niso »Frankfurter Allgemeine Zeitung«, da hočejo nekateri krogi začeti »nevarno« ligo z osnovnimi elementi nemškega obstoja. Nemški list »Die Welt« poudarja sklepe o krepitvi vojaške zmogljivosti ZDA, Velike Britanije, Francije in Zahodne Nemčije in piše »da sloni vse upanje Zahoda na strategiji zastraševanja«. List zaključuje, da je vojaško ukrepanje v sedanji kuzji, čeprav nima odločilne vloge, bistveno važno, ker postane s tem »zastraševanje« prepričljivo. STIKI ZUNANJIH MINISTROV - Sovjetsko ministristvo za zunanje zadeve je sporočilo, da je zunanji minister Gromiko, ki bo vodil sovjetsko delegacijo na letošnjem zasedanju Generalne skupščine OZN, pripravil izmenjati mnenja o nemškem problemu in drugih problemih s državnim sekretarjem ZDA Deanom Ruskom. Sovjetska vlada izhaja iz stališča, da se bosta obe strani lotili resnih pogajanj in da bosta skupaj polskali rešitev glede sklenitve mirovne pogodbe z Nemčijo in glede ureditve položaja v zahodnem Berlinu na tej osnovi. HARRIMAN V LAOSU - Po prihodu v Rangun je voditelj ameriške delegacije na ženevski konferenci o Laosu Averell Harriman izjavil, da so v rešitvi laoskim problemom doslej potekali razgovori hkrati na dveh straneh. Harriman je novinarjem dejal, da bo s princem Suvano Fumo razpravljal o vseh obojestransko važnih vprašanjih in da ga bo hkrati obvestil o dosedanjem delu ženevske konference. BONSKA VLADA GROZI Z GOSPODARSKIM PRITISKOM - Stevilo državljanov, ki priznavajo dejstvo, da v resnici obstajata dve nemški državi, se je povečalo. To pomeni za zunanjo politiko Zveze republike eno največjih preteklostnih v zadnjih letih. Vlada je že napovedala, da bo vršila gospodarski in politični pritisk na državo, o katerih menijo, da bi lahko normalizirale svoje odnose z DR Nemčijo. Sodijo, da bodo tem državam odvzeli gospodarsko pomoč. DE GAULLE NA TURNEJI - Predsedstvo francoske republike je sporočilo, da se predsednik de Gaulle odpravlja na turnejo po notranjih državah. SMRTNA OBSODBA - Vojaško sodišče v Seulu je obsodilo na smrt drugo nemga člana južnokorejske Socialistične stranke Čej Bak Kuma. Pet drugih socialistov pa je bilo obsodjenih na zaporne kazni od 5 do 15 let.

NAŠ RAZGOVOR Ob rumenem spačku

Drago Košak že štiri mesece upravlja rumenega »Spačka« - Avto-moto zveze Slovenije, na cesti med Ljubljano in Jesenicami. Na avtomobilu piše z velikimi črkami POMOC-INFO-MACIJE, in ker v trenutku, ko smo naleteli nanj, ni nihče potreboval od njega ne prvega ne drugega, sem ga poprosila za kratek razgovor. Nekako takole sva kramljala: Kakšne pomoči so avtomobilisti največkrat potrebni? Največ kvarov je na električni napeljavi, na gumah in na klijnastih jermenih (posebno pri avtomobilih Fiat 600). Večkrat moram pomagati tudi z bencinom ali oljem, ker si ga marsikateri sofer (amater) ne preskrbi pravčasno. Vsak dan pomagam 4 do 5 voznikom, rekord

sem dosegel neke nedelje v čast Gorenjskega sejma, ko sem pomagal spraviti v red 16 avtomobilov. Kaj pa inozemski vozniki, vas radi poprosijo za pomoč? Opazil sem, da so takih uslug bolj navajeni kot naši, ker imajo v zapadnoevropskih državah že vrsto let dobro razvito tako servisno službo v rumenih avtomobilih. Pri njihovih avtomobilih so okvare bolj redke, ker se za pot navadno zelo dobro pripravijo, zato pa radi povprašajo po gostiščih, camping prostorih in tako dalje. Ali imate kakšne težave z nepoštenimi vozniki? Na tej cesti me še nihče ni skušal ogoljufati za plačilo, ker sem pridobil izkušnje že na cesti, ki vodi proti Postojni. Ved-

no, kadar popravim kakšno okvaro na motornem vozilu, pravim vozniku, da naj avto prezvozi, šele potem vzamem plačilo. In tako mi je lahko neki voznik ušel, neveda samo prvi. Sedaj si pred preizkušnjo vedno zapišem številko vozila. Ali velikokrat nalčite na takoga voznika, ki zna avto samo voziti, sicer se pa nanj prav nič ne razume? Večkrat; zapomnil sem si enega »najtežjih primerov«. Fiatu 600 se je spraznilo eno izmed zadnjih koles. Voznik je to opazil šele po šestih kilometrih vožnje, in še na to ga je opozorila žena. Ker še nikoli ni sam zamenjal rezervnega kolesa, ni znal namestiti niti dvigala. Zato se mu je avto velikokrat zmuznil z njega in se pri tem pošteno odrgnil. Ko sem prišel do voznika, je ta že povil dvigalo v vrvečko za orodje, da mu ne bi več poskodovalo vozila. Kako pa ste kaj s svojim Spačkom zadovoljni? Ali ga morate tudi kdaj popravljati? Do sedaj sem prevozil z njim

Drago Košak

Ob decentralizaciji delavskega samoupravljanja v Železarni Jesenice

Korak k boljšemu gospodarjenju

Prej 4, zdaj 31 ekonomskih enot

Na zadnji polletni delovni konferenci sindikalne organizacije v Železarni Jesenice so med drugim govorili tudi o decentralizaciji delavskega samoupravljanja v Železarni.

Ugotovili so, da je bil napravljen precejšen korak v smeri decentralizacije, saj imajo sedaj v Železarni 31 ekonomskih enot; lani so imeli le štiri. Vsaka enota ima svoj delavski svet in upravni odbor. Prav gotovo bi bila ta decentralizacija še zmerom le formalnega značaja, če ne bi obstajal v vsaki ekonomski enoti Zbor proizvajalcev s svojimi pristojnostmi pri odločanju o osnovnih in obratnih sredstvih, delitvi osebnih dohodkov, seveda na osnovi analize proizvodnje posamezne ekonomske enote. Prav to daje celotni decentralizaciji bistveno spremenjeni pomen, saj na tej osnovi odločajo o vsej problematiki neposredni proizvajalci.

Ob uvajanju decentralizacije delavskega samoupravljanja v Železarni je bilo pričakovati, da bodo prišli na dan tudi težnje nekaterih posameznikov. Pojavile so se razne teorije in druge nepravilnosti, ki so bile prav gotovo posledica administrativnega poslovanja. Te teorije in nepravilnosti je v precejšnji meri povzročila analitična ocena delovnih mest in premajhna pripravljenost političnih organov in vodstvenega kadra v Železarni. Največ napak se je zgodilo v martinarji, pri plavju in na Javorniku I.

Omenimo naj še pojave privilegiranih v Železarni, ki so brez dvoma posledica prejšnjih pravilnikov in nerazumevanje spre-

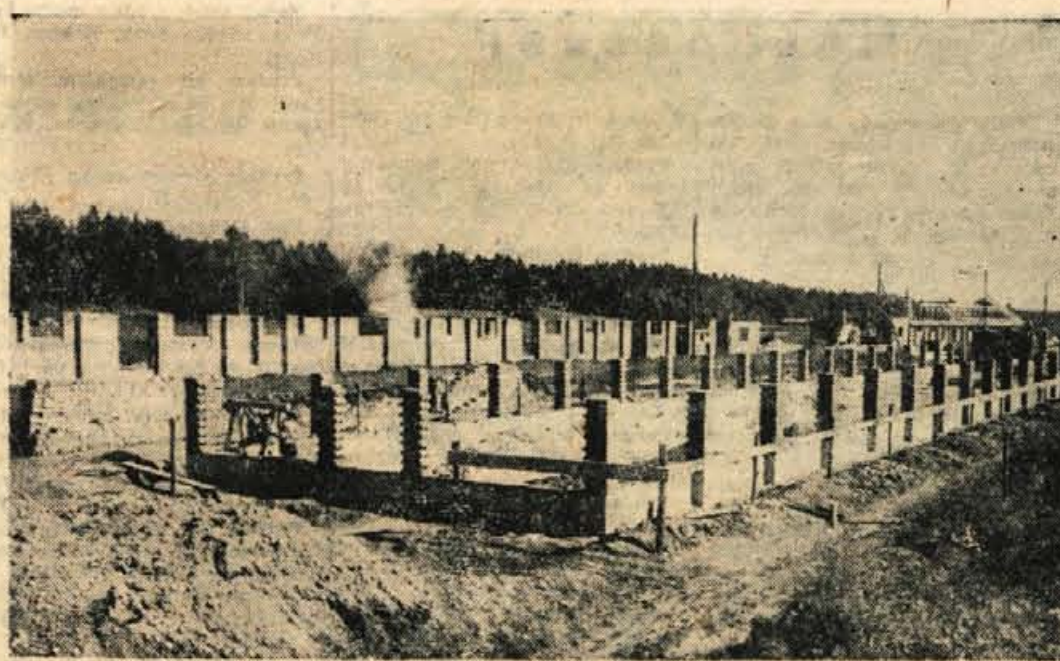
memb v gospodarskem sistemu. V Železarni na Jesenicah se z analitično oceno delovnih mest z ekonomsko upravičenimi razponi povsem strinjajo. Ne strinjajo pa se z razponi, ki niso upravičeni in so posledica privilegiranih z ozirom na funkcijo, ki jo hovek opravlja, ali dobro poznanstvo in bojazen zamere, kot je bil to primer v žebljarni.

V Železarni je še en problem, ki ga je vredno omeniti, in sicer pasivnost vodilnega kadra, predvsem delovodij do zasedanj zborov proizvajalcev v ekonomskih enotah. Razumljivo je, da je njihova službena dolžnost, ne samo prisostvovati, marveč tudi aktivno sodelovati v razpravi, in z analizami dokazati problematiko svojega delovnega področja. Prav delovodij v Železarni so tisti, od katerih je v precejšnji meri odvisno, kakšni odnosi bodo v podjetju. Ti imajo neposreden stik z delavci - proizvajalci in od njih odvisno delovodij do teh ljudi bo v precejšnji meri odvisna proizvodnja, organizacija dela in uspeh vsega podjetja.

Prav gotovo ti problemi, ki so nastali med uresničevanjem decentralizacije delavskega samoupravljanja v Železarni in se pojavljajo v vedno manjšem obsegu, niso nepremostljivi problem. Treba je z njimi računati in jih hkrati tudi odpravljati. Nedvomno

je za odpravo takih in podobnih težav bilo ob strani TK ZKS in sindikalne organizacije na razpravah, posvetih ter raznih sestankih veliko narejenega. Toda analiza zahteva v prihodnje od sindikalne organizacije, predvsem od članov komunistov ter samoupravnih organov, še večja prizadevanja za odpravljanje takih slabosti. Uveljavljati je treba še naprej neposredno odločanje proizvajalcev, ki bodo verjetno znali med seboj zelo dobro razčistiti prenekateri problem, ki danes še predstavlja oviro v razvoju odnosov v podjetju.

M. Živkovič

V Smedniku so začeli pred 2 mesecema z gradnjo 16 hlevov in sicer je 8 odprtih in 8 zaprtih. V vsakem hlevu bo 300 telet. Prvi hlev bo dograjen že letos

Prpriave na letošnjo zimsko turistično sezono

Kako privabiti čimveč turistov

Poročali smo že, da je bila ta leden v Kranju seja Upravnega odbora Gorenjske turistične zveze. Na njej so razpravljali tudi o pripravah za letošnjo zimsko turistično sezono in za letno turistično sezono 1962.

Jedro razprave o pripravah za bližnjo zimsko turistično sezono je bilo v tem, kako tudi v tem letnem času privabiti na Gorenjsko čimveč gostov. Pri tem ne odigra pomembno vlogo samo turistična propaganda v pravem smislu besede, pač pa tudi nekateri organizacijske priprave. Zato je že skrajni čas, da občinski ljudski odbori določijo hotele, če jih še niso, ki bodo odprti tudi čez zimo. Tajništvo Gorenjske turistične zveze pa bo v sodelovanju z Gostinsko zbornico pripravilo do oktobra cenike in koledar prireditve v zimskem času. Pri tem je treba poudariti, da je GTZ nalagala pri izdelavi koledarja prireditve v zimskem času na številnih težavah. Številni športni klubi in ostali prireditelji še danes ne vedo za program svojega dela v zimskih mesecih, kar razen drugega v precejšnji meri onemogoča tudi sestavo imenovanega koledarja prireditve. Zato bodo po

vsej verjetnosti v ta koledar vnesti le tradicionalne, časovno že bolj ali manj določene prireditve, medtem ko bodo ostale športne in druge dogodke le naštel. Seveda bodo tudi za te skušali navesti vsaj približno točen čas dogajanja. V koledar prireditve pa bodo letos vnesli tudi sezname smučarskih šol, ki bodo delovale v tej sezoni na Gorenjskem.

Problem zase je pluzenje cest v zimskem času. Neodčiščene ceste predvsem v nekaterih krajih dokaj zmanjšujejo dotok gostov v zimskem času. Za letošnjo zimsko sezono je pluzenje cest zadovoljivo rešeno v gornjesavski dolini, manj pa v bohinjškem kotu. Se vedno pa ostane pereče vprašanje pluzenje ceste na Sorško planino. Da bi bila tudi tu cesta očiščena, je skoraj nesmiselno računati, čeprav bo to mnoge prikrajšalo za številne užitke v zimski naravi.

Se vedno se pri nas na Gorenjskem ne znamo zadovoljivo prilagoditi različnim časovnim prilikam. Tu mislimo predvsem na razne praznike, ki jih praznujejo v tujih državah. V teh dneh se namreč dotok gostov na Gorenjsko

znatno poveča. Toda žal tega ne izkoristimo. Hoteli sprejmejo turiste praznih rok, če pa že to ne, so nanje popolnoma nepripravljeni. Tako se nam po lastni krivdi izmuznejo lepi denarci.

Kljub temu, da je trenutno pred nami zimska turistična sezona, pa moramo že trezno razmišljati tudi o pripravah na letno turistično sezono 1962. Kaže, da bomo prihodnje leto nanjo bolj pripravljeni kot prejšnja leta. To upamo zato, ker bodo menda že v dveh mesecih znane cene hotelskih uslug in drugih storitev. Tako bodo lahko tudi naše potovalne agencije uspešneje nastopale v

inozemstvu. Seveda pa je letosna dolžnost vseh občinskih ljudskih odborov, da takoj določijo turistično takso za sezono 1962 in ne šele marca ali aprila, kakor se je dogajalo letos.

Ob nedavnem obisku predstavnikov kranjske občine v angleškem mestu Oldhamu so se ti s tamkajšnjimi predstavniki domeni, da bo kranjska občina pripravila v tem mestu posebno turistično razstavo. Čeprav je to le nekaka povezava med obema mestoma, bi bilo pametno to priložnost izkoristiti za turistično propagando za vso Gorenjsko.

F. J.

Polletni uspehi Gorenjske predilnice v Škofji Loki

Kakor kaže, so s polletnimi uspehi gospodarjenja v Gorenjski predilnici več kakor zadovoljni. To zelo verjetno še spričo tega, ker so predilci oziroma sploh vsi tekstilci gledali na gospodarske spremembe precej z nezaupanjem. Njihova skrb ni bila povsem neupravičena. Zaradi devizne reforme so se podražile nekatere surovine, tako na primer bombaž za 18 procentov. Vendar je podjetje kljub temu doseglo dober poslovni uspeh. V podjetju menijo, da gre to tudi na račun zalog cenah surovin iz prejšnjega leta.

Primerjava proizvodnje v letošnjem prvem polletju in v prvem polletju leta 1960 nam nudi dokaj lepo sliko. Tako je znašala proizvodnja v letošnjih šestih mesecih v obratu bombažna predilnica 1593 ton, v ustreznem lanskem obdobju pa le 1514 ton. Iz teh podatkov sklepamo, da se je proizvodnja povečala za pet odstotkov. Podobno lahko ugotovimo tudi v obratu vignonka in sukanca. V prvi se je povečala proizvodnja za tri, v drugem obratu pa za pet odstotkov.

In še druga primerjava! Bom-

bažna predilnica je torej dosegla v prvem polletju že 51 odstotkov vignonka in sukanca za 52 odstotkov letnega plana. Tudi delovna storilnost se je letos povečala v Gorenjski predilnici za 9 odstotkov v primerjavi s prvim polletjem preteklega leta. Slednjo trditve nam potrjuje dejstvo, da so imeli v tem podjetju v prvih šestih mesecih letošnjega leta zaposlenih 21 delavcev manj kakor pa v prvem polletju 1960.

n-k

Plenum SZDL v Radovljici

(M. S.) Radovljica, 23. septembra - Občinski odbor SZDL v teh dneh pripravlja plenum, ki bo prihodnji teden. Razen članov plenuma bodo povabili tudi direktorje in predsednike delavskih svetov gospodarskih organizacij iz radovljiške komunne. Na plenumu bodo govorili o polletnih gospodarskih uspehih, o pripravah na sestavo pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov ter obravnavali tudi razmerje med nižjimi in višjimi osebnimi prejemki v posameznih gospodarskih organizacijah.

GOSPODARSKE VESTI

Letos za 42 odstotkov več. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta smo v naši državi načrpali približno 772 tisoč ton surove nafte, kar je za 42 odstotkov več kakor v istem obdobju preteklega leta. V primerjavi z vsemi drugimi panogami jugoslovanske industrije se je proizvodnja nafte najbolj povečala.

V Vojvodini letos 167.000 vagonov koruze. Letos bodo v Vojvodini na približno 675 tisoč hektarjih pridelali več kakor 167 tisoč vagonov koruze. Največ jo bodo pridelali kmetovalci v novosadskem okraju. Letošnji povprečni hektarski donos je 24 metrskih

stotov. Zaradi slabega vremena in elementarnih nesreč bo letošnji pridelek koruze v Vojvodini za 64 tisoč vagonov manjši kakor lani.

Proizvodnja in izvoz slivkove. Na inozemskem trgu žganih piščav zavzema Jugoslavija vse bolj vidno mesto. Vsako leto namreč pridelamo večje količine žganja, ki si zaradi kvalitete vztrajno utirajo pot na svetovni trg. Leta 1959 je znašala proizvodnja žganja v naši državi 1,5 milijona hektolitrov. Med največjimi uvozniki jugoslovanske slivkove sta bili v letu 1959 Zvezna republika Nemčija in Združene države Amerike.

Gorica bo dobila novo vinsko klet. Podjetje "Vino Gorica" je začelo graditi novo vinsko klet, ki jo bodo zgradili predvidoma do prihodnje pomladi. Zmogljivost te kleti bo znašala 25 vagonov vina.

"TAM-2000". Mariborska tovarna avtomobilov in motorjev se pospešeno pripravlja na serijsko proizvodnjo novih vozil "TAM-2000". Ta vozila bodo namenjena predvsem za hitre prevoze v mestnem in medkrajinskem prometu. Prihodnje leto naj bi izdelali že 500 takih vozil.

Predavanje na Blejski Dobravi

(M. Z.) BLEJSKA DOBRAVA - Preteklo sredo, 13. septembra, je bilo na Blejski Dobravi predavanje, ki ga je organizirala osnovna mladinska organizacija. Govorili so o mladinskem tekmovanju ob 20. obletnici ljudske revolucije "Spoznavaj svoj kraj v revoluciji". Predaval je član občinskega mladinskega komiteja z Jesenic, Jože Vindišar.

Ivan Bertonec-Johan:

Ob 25-letnici tekstilne stavke

TEKSTILNA ZADRUGA OTOČE

(Nadaljevanje) blašni organi so, čimbolj se je zadruga utrjevala, izvajali nanjo pritisk, jo kontrolirali in hkrati tudi posamezne člane, ter grozili, da bo morala prenehati obratovati. Glede na vse to so pospešili uresničitev prejšnje zamisli, da bi se zadruga preselila iz Kranja v Otoče. Vedeli so namreč, da jim pod takim pritiskom oblasti v Stražišču ne bo mogoče vzdržati in razvijati naprej svojo dejavnost.

Določili so, da se bodo s svojim obratom preselili do konca 1939. leta v Otoče. Bili so namreč prepričani, da bodo pravne zadeve lažje uredili s rezom v Radovljici kot v Kranju. Razen tega pa tudi zato, ker je bila okolica Otoč pod močnim vplivom Zagarjevega političnega delovanja in ker bi jim delavci in kmetje pomagali pri gradnji novega objekta. S pomočjo tamkajšnje organizacije so tako začeli z nakupom zemljišča pri železniški postaji pri Otočah. Vendar je bilo precej težav, ker lastnik zemljišča ni bil pripravljen prodati, ampak le zamenjati za drugo zemljišče. Tudi to zame-

no zemljišča so z razumevanjem tamkajšnjih vaščanov uspešno uredili.

Tesar Jože iz Spodnje Dobreve jim je napravil načrt in opravil vsa tesarska dela. Resman, kmet iz Srednje Dobreve, pa jim je dal potrebni les za stavbo. Oba sta to zadrugi kreditirala. Tudi drugi okoliščani so zadrugnikom pomagali z obrtniški in ostalimi deli, da bi bil obrat čimprej gotov.

Pravne zadeve sta pomagala reševati v zvezi, na banovini in drugod člana zadruga dr. Aleš Stanovnik in dr. Jože Vilfan.

Z razširjenim programom gradnje so nastopale nove težave, vendar je bila stavba dograjena konec leta 1939. Ves čas gradnje so spremljali zadrugo težki finančni problemi. Vodstvo zadruga je težilo za novimi člani, deleži in posojilom. Pod ugodnimi pogoji jim je posojilo nudil član zadruga Stane Gorjanc iz Kranja, in sicer v znesku 125 tisoč dinarjev. S tem kreditom se je zadruga ponovno utrdila, z dograditvijo novih obratnih prostorov pa si je ustvarila mnogo boljše pogoje za delo, kot jih je imela prej.

Nova stavba v Otočah je imela v pritličju delavnico, v nadstropju pa poslovne prostore, kuhinjo za zadrugnike in stanovanje za tiste člane, ki so v njej delali.

Tudi v Otočah je oblast zelo bdela nad dejavnostjo zadruga in njenih članov. To pa zato, ker so nekateri vodilni tovarniki še naprej stanovali v Kranju. Polcija je delala pri njih večkrat preiskavo, toda zaradi previdnosti jim niso mogli do živoga.

S prihodom zadrugnikov v Otoče se je tu tudi politično življenje močno razgibalo. Nastala je nova

goslavije itd. V Otoče so v tem času večkrat prihajali tudi razni ilegalci iz Ljubljane. Kljub veliki politični razgibanosti jim policija ni mogla priti do živoga, ker se bilo delo dobro zakompirirano.

Zaradi vedno večjega zaostrovanja mednarodnih odnosov in zaradi pohoda fašizma je nastopila velika draginja, ki je močno vplivala na revolucionarno razpoloženje delovnih množic. Prišlo je tudi do pomanjkanja surovin za tekstilno industrijo, kar je občutila tudi zadruga. Oblast je začela pogosto klicati člane zadruga na

z organizacijskimi pripravami za oborožen odpor proti okupatorju. Člani partije so zbirali orožje in municijo. V ilegalno jih je šlo nekaj že 15. maja 1941, to je takoj po aretaciji Ivana Tomina. Na ta dan je bil tudi pogreb člana zadruga Tomaža Križnarja z Okroglega. Zbralo se je mnogo ljudi in pogreb je bil hkrati tih demonstracija proti vojni in fašizmu. Aretiran je bil tudi član zadruga dr. Jože Vilfan v Kranju. Zadrugo poslovanje je teklo dalje v novih pogojih pod okupatorjevo oblastjo.

ŠOLA KOMUNISTOV - REVOLUCIONARJEV

krepka partijska postojanka. Preko Otoč je potekala kurirska zveza od Zagarja na Jesenice, v Bohinj, Kranj, Trzin in tudi v Ljubljano. Vodilni partijski delavci iz Kranja so bili sedaj osrdno točeni tu. Vključevali so se v vse akcije, ki jih je takrat organizirala Komunistična partija, predvsem pa še v Kranju. Razvijanje široke fronte, ki je prišla posebno do izraza v tekstilni stavki, je bilo vedno bolj aktualno. Zelo pomembna je bila akcija za prijateljstvo in priznanje Sovjetske zveze in nato še naslednje akcije, razširjanje legalne in ilegalne literature, demonstracije proti draginji, vojni in kapitalistični vlogi režima pred petokolonajši - propagandisti fašizma, akcija za odhod prostovoljcev za obrambo Ju-

goslavije itd. V Otoče so v tem času večkrat prihajali tudi razni ilegalci iz Ljubljane. Kljub veliki politični razgibanosti jim policija ni mogla priti do živoga, ker se bilo delo dobro zakompirirano. Zaradi vedno večjega zaostrovanja mednarodnih odnosov in zaradi pohoda fašizma je nastopila velika draginja, ki je močno vplivala na revolucionarno razpoloženje delovnih množic. Prišlo je tudi do pomanjkanja surovin za tekstilno industrijo, kar je občutila tudi zadruga. Oblast je začela pogosto klicati člane zadruga na

Okupator je bil takoj po prihodu opozorjen na zadrugo in na politično opredeljenost njenih članov, zato so na vse, ki so v njej delali, budno pazili. Večina članov se je iz previdnosti umaknila iz zadrugnih prostorov in je prenočevala v okoliških vaseh, da jih gestapo ne bi iznenada aretirali. To so bili predvsem Rudi Papež, Jože Pogačnik in Tine Teran. Vinko Sifer pa je le stanoval v zadrugi, delal pa je v Železarni na Jesenicah. V oktobru je bil aretiran in kmalu nato ustreljen. Ostali so le še tisti, ki niso bili preveč kompromitirani in jih okupatorska oblast trenutno ni preganjala, in so se takoj vključili v narodnoosvobodilno gibanje.

Kovača iz Posavca, so bili aretirani tudi Pavla Toplak, Zofka Papež in čez nekaj časa tudi Franca Sluga. Odvedeni so bili v zapor v Begunje in ostali tam 15 dni, nato so jih Nemci izpustili. S stalnimi vpadi v zadrugo v Otočah so Nemci partijsko organizacijo močno zrahljali. Po aretaciji omenjenih članov je zadruga nekaj časa prenehala delovati. Ko so jih izpustili, so delo nadaljevali pod vodstvom Franca Sluge. Razen njega so takrat v zadrugi delali še Jože Pavlič, Franca Kavčič, Mici Drmota, v decembru pa je prišla tudi Vera Dežman. Delo je sicer teklo naprej, vendar pod strogim nadzorstvom, prav posebno pa jih je zasledoval znani gestapovski agent Ervin Fabjančič, ki je bil nastanjen v gostilni Markelj, in ki je ohranjal službo kontrolorja zavarovalnice bolniške blagajne, v zadrugo pa je celo hodil na hrano. Na sestankih, ki jih je takrat imela zadruga, so bili vedno tudi nemški orožniki.

V januarju 1942 so Nemci drugič aretirali Franca Slugo. Zadrugo vodstvo je prevzel Jože Pavlič iz Kranja. Čeprav so bili komunisti močno zreducirani, je delo s preostalimi člani sorazmerno dobro napredovalo. Glavno breme političnega dela sta prevzeli Pavla Toplak (s svojo hčerko Vero) in Franca Kavčič. Ustanovile so odbor Osvobodilne fronte, kamor je bilo pritegnjeno tudi več vaščanov. Ta odbor je zelo uspešno deloval, čeprav v težkih pogojih.

(Nadaljevanje prihodnjic)

MALI OGLASI

Malih oglasov, ki niso plačani naprej, ne objavljamo. Vsaka beseda velja: Prekliki žaljivk in čestitke po 60 din, ostalo po 30 din. Osmrtnice v okvirju 5000 din, brez okvirja 3600 din. Naročniki imajo pri oglasih popust.

PRODAM

Skoraj nove NSU Primo 150 cm prodam po ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku 3615
Ugodno prodam dobro ohranjen Volkswagen. Naslov v oglašnem oddelku 3620
Skoraj nov železni štedilnik -Tobi- prodam po ugodni ceni. Koroska 25 a, Kranj, Rdeči križ 3621
Fiat 600, dobro ohranjen, prodam. Plačljivo tudi s čekom. Naslov v oglašnem oddelku 3624
Prodaj italijan. moped -Iiom-. Naklo 47 3629
Lokal z večjim skladiščem v centru Kranja prodam. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Ugodno« 3636
Poceni prodam hišo z vrtom. Cirče 26, Kranj 3637
MELBROSIN - preparat evlnege prahu in matičnega mlečka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod MELBRO-COOP (Zavod za čebelarstvo - Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarna, ki preparata še nimajo, naj ga nabavi pri »Kemofarmaciji« 1215
Fiat 1100, skoraj nov, zamenjam za Zastavo 750 D. Naslov v oglašnem oddelku 3639
Prodaj NSU Lambretta 125 cm, registrirano za leto 1961 in nekaj strojne opreme - bobrova. Hafnerjeva pot 6, Kranj, Stražišče 3651
Hišno vodno črpalko, kompletno z rezervarjem in trofaznim elektromotorjem, prodam. Holy Zdenko, Delavska 24, Kalvarija, Kranj 3652
Prodaj zlato za zobe. Naslov v oglašnem oddelku in podružnicah Glasa pod »Ploščica« 3652
Prodaj radio-aparat znamke Ecko, s 6 w, baterija v odličnem stanju. Primeren je tudi za pla-

ninske koč. Franc Cemažar, Davča 29, Zali log 3654
Prodaj skoraj nov kompletni komat za fijakanje. Naslov v oglašnem oddelku in podružnicah Glasa 3655
Prodaj štedilnik -Tobi-, skoraj nov - desni. Naslov v oglašnem oddelku 3656
Vodno kolo premera 4 m, vzdržljivo že 10 do 15 let, do 15 KM pogonske moči, prodaj za nizko ceno. Zaga Mrak, Gabrk pri Skoflji Loki 3657
Prodaj levi vzdiljiv štedilnik v dobrem stanju. Naslov v oglašnem oddelku 3658
Prodaj 8 mesecev brejo telico - bohinjko. Moše 22 3659
Prodaj motorno kolo -Puch-, SGS 250 cm, v odličnem stanju. Naslov v oglašnem oddelku 3660
Dobro ohranjen radio Philips, poceni prodaj. Viktor Sarc, Planina 25, Kranj 3661
Prodaj kravo, ki bo v kratkem telila. Babni vrt 7, Golnik 3662
Prodaj obrabljene prodaj. Naslov v oglašnem oddelku 3663
Poceni prodaj dobro ohranjeno motorno kolo NSU Maks, 175 cm, tip 1960. Slavko Redjič, Savska 50, Kranj 3664
Prodaj 4 mesece stare prašičke. Vopovlje 16, P. Cerklje 3665
Prodaj kravo po tretjem telatu. Naklo 100 3666
Hišo z vrtom na Klancu prodaj. Amalija Fock, Tavčarjeva 31, Kranj 3667
Malo voženega Maxia ugodno prodaj. Reševa 10, Primakovo, Kranj 3668
Ugodno prodaj 14 vrstno sejalnico -Gordo drill-, Jože Bohinec, Zg. Brniki 60, Cerklje 3669
Prodaj zidno opremo po 13 din. Zg. Bitnje 32 3670
»Bix-aparat« Impregno 3000, na ročni pogon, za ločenje parketa v kranjski komisiji. Cena dostojna. 3671
Prodaj več dobro ohranjenih sedov. Tekstilna 16, Kranj 3672
Prodaj najnovejši »Calbria«. Avtomehanična delavnica Rozman, Ljubljanska 5, Kranj 3673
Prodaj dvostanovanjsko hišo v okolici Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 3697

RAZPRODAJA NAJDENIH PREDMETOV

Oddelek za občo upravo in notranje zadeve ObLO Kranj, obvešča, da bo na podlagi 9. čl. Navodil o postopku z najdenimi stvarmi Ur. list FLRJ št. 93/54 v ponedeljek dne 18. 9. 1961 ob 10. uri dopoldan vršil razprodajo najdenih dvekoles in drugih predmetov.
Razprodaja bo v prostorih Tavčarjeve ulice št. 45 (prostor predvojaške vzgoje).
Interesenti si lahko ogledajo predmete eno uro pred razprodajo.

PEKARNA KRANJ PRODAJA NASLEDNJA OSNOVNA SREDSTVA:

- 2 parni peči
2 delilna stroja za žemlje
1 transmisijo z jermenicami
2 omarici za obleke
3 pisalne mize
3 sobne peči

Prodaja bo dne 19. septembra 1961 ob 8. uri zjutraj. Kupci teh osnovnih sredstev naj se oglasio na upravo nove Peکارne Kranj, cesta JLA.

» T E R M I K A «, obrat Skofja Loka - Bodovlje tel. 284 - uprava Ljubljana, Poljanska 77, tel. 31-770

nudi graditeljem hiš - podjetjem, zadrugam in zasebnikom

mineralno volno za izolacije

IZOLACIJSKI FILC - širina 0,5 m, dolžina 2 m
debilna 3 cm, 4 cm, 5 cm
cenā din/m² 320, 420, 530

VOLNA V VRECAH, vsebina vreče 0,10m³
I. a kvaliteta - 1.450 din/vreča
II. a kvaliteta - 1.100 din/vreča

Te izdelke lahko koristno porabite pri izolaciji stropov, podov, sten, dalje pri gradnji planinskih domov, izgradnji podstrešnih stanovanjskih prostorov itd., itd.

Volna se ne praši, je lahka in mehka, negorljiva, v njej ne živi mrčes. Vgradite jo po potrebi sami. S tem prihranite na stroških gradnje, stanovanje pa imate pozimi toplo. Tudi obstoječa podstrešna stanovanja lahko zaščitite proti mrazu z naknadno izolacijo.

Prevzem mineralne volne v obratu Bodovlje-Sk. Loka. Za zasebne stranke plačilo v gotovini pri prevzemu.

Navodila o uporabi so na razpolago.

Zaradi smrti prodam moško kolo -Rog-. Nežka Senk, Kokrica 142, Kranj 3698
Prodaj ali zamenjam zaprti kad 1100 l, za namakanje sadja za žganje. Gostilna Skaručna, P. Večice 3699
Prodaj strojno opremo -Bobrovec-. Kokrica 37 3700
Fiat 1100-103, letnik 1955, prodaj po ugodni ceni. Ogled v nedeljo, 17. septembra, v Kranju, Narinikova 5 - Labore 3701
Prodaj motorno kolo NSU Maks 250 cm v račun vzamem tudi moped ali ček, ostanek pa v denarju. Predoslje 12 3702
Ugodno prodam krasno pisico, nemško ovčarko, z ročnim kolo s šolske službene pisov in odlično oceno. Poizve se pri Francu Večič, Senčur 53 3704
Prodaj nov elektromotor 3 KM, češke znamke. Poizve se vsako nedeljo od 8. do 12 ure. Cena po dogovoru. Janez Begelj, Cerklje 110 3705

KUPIM

VOŠČINE IN CEBELNI VOSEK pristni odkupuje po najvišjih dnevnih cenah. Zavod za čebelarstvo, Miklošičeva 30, Ljubljana 1342
Kupim dobro ohranjen elektromotor 7 KM s stikalom ali brez. Ponudbe oddati v oglašni oddelku 3639
Kupim lahke gumi voz, nosilnosti 1200 kg. Naslov v oglašnem oddelku 3640
Kupim še dobro ohranjen voz zapraviljivek na perosa. Ponudbe oddati na naslov: Gostilna Belka, Grad 14, Cerklje 3643
Dobro ohranjeno mlafinica na trosilo, reto na motorni pogon kupim po zmerni ceni. Milan Ciferin, Potok 18, Zali log 3674
Kupim ročni pletilni stroj 8/50 ali 9/100, Milica Jelenc, Zeleniški 106 3675
Kupim malo pečko - gašperček. Naslov v oglašnem oddelku 3676
Kupim mala hišica na Gorenjskem. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Gorenjska« 3696

OSTALO

Vsa fapetniška dela vam hitro, lepo in moderno izdelata fapetnik Lakner Jože, Stražišče 3212
Dekle išče prazno sobo. Nudi nekaj nagrade. Ponudbe oddati v oglašni oddelku 3645
GELEE ROYALE - MATIČNI MLEČEK, garantirano znanstveno stabiliziran proizvod Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah. Lekarna, ki preparata še nimajo, naj ga nabavi pri »Kemofarmaciji« 1214
Starejša ženska bi šla za sestanovalko. V odsotnosti gospodarja bi pazila tudi na živino. Marija Ambrož, Trubarjev trg 2, Kranj 3677
Upokojenka srednjih let išče stanovanje, gre v skupno gospodinjstvo ali se poroči z upokojemcem, ki ima stanovanje. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Dobra gospodinja« 3678
Iščem posojilo 200.000 din za dograditev hiše. V zameno dam garancijo hiše in večje obresti. Naslov v oglašnem oddelku ali podružnicah Glasa na Jesenicah 3679
Tričlanska družina v Radovljici išče gospodinjko. Nastop takoj. Plača dobra. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Gospodinja« 3680
Od Kranja do Senčurja sem izgubil usnjeno torbico. Prosim vrniti v Senčur 276 3681
Pozor! Lepo nagrado ali 100.000 din posojila dam onemu, ki mi odda sobo in kuhinjo v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku 3682
Student išče sestanovalko, po možnosti študenta. Soba je v Kranju. Alojz Hvala, Voglje 37, Senčur 3693
Baletna sekcija DPD »Svoboda« Kranj obvešča vse zainteresirane, da prične z rednim poukom dne 26. IX. 1961. Vpisovanje bo 19. in 2. septembra od 17. do 19. ure v prostorih Delavskega doma, vhod št. 4
Mirni ženski, lahko upokojenki, oddam brezplačno prazno sobo za pomoč v gospodinjstvu. Pojasnila dobite pri vratarju tovarne usnja Standard, Kranj 3685
41 kg betonskega železa sem izgubil v ponedeljek, 11. septembra, od Jelena do Bivja pri Senčurju. Prosim proti nagradi vrniti v oglašni oddelku 3686
Garajo za osebni avtomobil v Kranju oddam. Naslov v oglašnem oddelku 3687
Prekličem mesečno avtomobilno vozovnico Kranj-Besnica na ime Franca Janez 3688
Moški išče stanovanje v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku 3689
Rabim pomoč pri mizarskih strojih za nekaj ur tedensko. Naslov v oglašnem oddelku 3690
Mizarskega pomočnika sprejemem. Samako stanovanje na razpolago. Polak Jurij, mizar, Druševka 3691
Dne 13. IX. 1961 popoldne sem izgubil »pedal« od mopeda od Kranja do Kokrice. Prosim vrniti proti nagradi v gostilno Lakner 3692
Vajenko-ča za krznarsko stroko (krojenje plaščev in ostalo) iz Kranja ali bližnje okolice sprejemem. Krznarstvo Berčič, Kranj 3693

Nasel sem kolo znamke -Rog-, št. 37006. Lestnik ga proti nagradi lahko dobi na Kokrici 204 3694
Nujno potrebujem 100.000 din posojila za 6 mesecev. Oddati ponudbe pod »Visoke obresti« 3695

OBJAVE

Združenje soferjev in avtomobanikov LRS, podružnica Kranj razpisuje na podlagi Pravilnika o opravljanju strokovnih izpitov za kvalificiranega delavca (Uradni list LRS) in Odredbe o opravljanju strokovnih izpitov za kvalificiranega voznika motornih vozil (Uradni list LRS, št. 24/53) prijavo za trimesečni tečaj.
Prijava bomo sprejemali v soboto, 16. septembra, od 16. do 18. ure v pisarni avtogarka »Projekcija Staneta Zagarja. Prijave bomo sprejemali samo od kandidatih, ki stanujejo na območju kranjske občine.

UPRAVNI ODOR

OBVESTILO dijakom in študentom
Komisija za vozne olajšave pri Občinskem ljudskem odboru v Kranju obvešča vse dijake in študente, ki stanujejo na območju občine Kranj, da v šolskem letu 1961/62 ne bo dovoljevala voznih olajšav za avtomobne voznike na progah Kranj-Ljubljana, Naklo-Kranj, Duplje-Kranj, ker so zveze z vlaki dovolj ugodne. Vse tuzadne odločbe, ki so bile izdane za šolsko leto 1960/61 izjubijo veljavo.
Izjemoma bo komisija odobravela vozne olajšave na avtomobnih tistim študentom in dijakom za iste dneve, ko imajo pouk ali predavanja preko 19. ure v Ljubljani za vožnjo Ljubljana-Kranj. Tuzadvena uradna potrdila ravnateljstva šol oziroma predstojništva fakultetske morale predložiti komisiji diletki najpozneje do 20. 9. 1961. Študentje na do 20. oktobra 1961 za zimski semester ter do 20. marca 1962 za letni semester.

OBČINSKI LJUDSKI ODOR KRANJ

Komisija za vozne olajšave
NAKNADNI VPIS V GIMNAZIJU ZA ODRASLE
Gimnazija v Kranju objavlja razpis za naknadni vpis v oddelke za odrasle I. letnika. Pogoji: 2 leti presledka od rednega šolanja na osnovni šoli in zaposlitev. Prijave sprejemamo do 20. septembra. Gimnazija v Kranju

VPIS V 7. IN 8. RAZRED OSNOVNE SOLE

Osnovna šola L. Seljak Kranj vpisuje učence za 7. in 8. razred v dnevi od 22. do 25. septembra 1961 od 15. do 17. ure v pisarni osnovne šole. Stroške šolanja bodo poravnali sami. Pouk se bo začel 1. oktobra ob 16. uri.

Razpis

Vpis v srednjo komercialno šolo v Kranju

Center za izobraževanje kadrov v blagovnem prometu (bivša Vajenska šola za trgovinsko stroko v Kranju) razpisuje vpis v srednjo komercialno šolo. Vpisujejo se lahko vsi kvalificirani delavci, ki so zaposleni v trgovini ali na delovnih mestih v proizvodnih organizacijah (tovarnah, podjetjih).

Vpisovanje bo v sredo, dne 20. septembra od 16. do 18. ure na šoli, Cankarjeva 2/II.
Pri vpisu je treba predložiti: zadnje šolsko spričevalo, rojstni list, potrdilo podjetja, da lahko poseja tečaj in 2000 din vplatinne.
Ravnateljstvo

OBVESTILO

Obveščamo cenjene odjemalce - potrošnike sadja in zelenjave, da prodajamo v našem skladišču v Kranju - Gorenjesavska cesta št. 5 in na Jesenicah Gosposvetska cesta št. 35 - kvaliteten slive, jabolka, paprike, zelje v glavah, fižol, krompir itd. za ozimnico.
Pogoji:

- 1. Prodaja se vrši vsak delovni dan od 15. do 18. ure;
2. Skupna količina raznega blaga ne sme biti manjša od 50 kg;
3. Blago se prodaja z 10% popustom od maloprodajne cene.
4. Po želji kupca se prodaja tudi embalaža, zaboji ali vrečke.
5. Blago in embalaža sta plačljiva takoj ob prevzemu.
Priporoča se delovni kolektiv trg. podjetja Kranj

ZAHVALA

Za našo zlato mamico Ano Pavlino, roj. Rojar, v prvi vrsti hvala župniku Mirku Zerjavu in kaplanu za zadnje spremstvo. Vsem sosedom in prijateljem, ki so ji bili v tolažbo v času boleznj.

Zalujoči: Neutolajljiva hčerka Justj z družino, brat Valentin in 4 goste

IZ NAŠIH KRAJEV

Sedaj sta na vrsti še Novo mesto in Otoče

V ponedeljek je bila v Iskri v Kranju tiskovna konferenca, kjer je vodstvo tega podjetja seznanilo novinarje o sklepih zadnjega zasedanja delavskega sveta. Ti se namreč nanašajo na osamosvojitve nekdanjega obrata kranjske Iskre v Novi Gorici v samostojno

PREIMENOVANJE DOMA V POTOČAH

(an) Potoče - Preteklo nedeljo je bila pri Domu oskrbovancev in upokojenecv v Potočah pri Predvorju lepa slovesnost, ki je bila posvečena 20-letnici vstaje in krajevemu prazniku. - Razen oskrbovancev doma je slovesnosti prisostvovalo več sto domačinov in okoličinov ter predstavniki političnega in družbenega življenja, med njimi tudi predsednik ObLO Ivo Stefic, predsednik Oblo SZDL, Kranj Stane Božič in drugi. V svojem govoru je predstavnik delovnega kolektiva tovarne Sava, Silvo Vidic med drugim povedal, da se dom preimenuje v »DOM ALBINA DROLCA-KRTINA«. - Tovarna Sava je prevzela nadomom skrbništvo in prispevala tudi precej denarnih sredstev za njegovo ureditev. Zatem so na domu odkrili spominsko ploščo.

BELEŽKA

Potok Belca in prebivalci

(an) PREDOSLJE - Že dva meseca je, odkar se vašami Suhe in Predoselju zaskrbljenostjo ozirajo v prazno sirugo potoka Belce in se sprašujejo, kaj bo z vodo. Brez nje si kar ne morejo zamisljati vsakdanjega življenja. V tem zapisu pa bo beseda o odplahovanju fekalij. V jarek je namreč speljana vsa vaška kanalizacija. Odpadki in nesnaga se je v toplih dneh kopičila v strugi potoka in povzročala neznošen smrad. Na fekalijah so se pasle muhe in ostali mrčes ter raznašale bolezenske kljice. Vaščani so prav iz tega razloga pred tremi leti uredili kanalizacijo in jo speljali v potok. Se več: lahko bi nastala tudi precejšnja materialna škoda, če bi prišlo do požara, saj bi potok nudi le malo vode za gašenje.

Kot so povedali, so tok vodu preusmerili mimo tamkajšnje posevstva, ker le-to potrebuje precej vode. Vsekakor pa bi bilo treba pri tem upoštevati opisane okoliščine in vsaj del vode vrniti v staro strugo. V zvezi s tem vaščani Suhe in Predoselju zahtevajo, da bi pristojni organ sklical sestanek, kjer bi se o tej stvari dokončno pogovorili in rešili vprašanje v zvezi z Belco.

GLEDALIŠČE

RAZPIS ABONMAJA ZA SEZONO 1961/62

Prešernovo gledališče v Kranju razpisuje za sezono 1961/62 naslednje abonmaje -
Red PREMIERSKI - ISKRA - DIJASKI - MLADINSKI - KOLEKTIVI - CETRTEK in SOBOTA.

Vsak abonenti bo videl v tej sezoni 8 dramskih del, od tega 6 dramske sekcije Prešernovega gledališča, eno delo Mladinskega gledališča in eno delo SNG-Drame oziroma MG iz Ljubljane.
Dramska sekcija bo uprizorila 6 dramskih del iz navedenega okvirnega repertoarja -
Ovrvik - »Matl na pogorišču«, Cankar - »Kralj na Betajnovi«, Marinc - »Komedija o komediji«, Skufca - »Punkca enija«, Budak - »Kloptič«, Matkovič - »Keneč potl«, Frank - »Sreča na upanju«, Hebert - »Vsakih sto let«, Steinhack - »Ljudje in miši«, Shakespeare - »Komedija zmešnjav«.

Celotni abonma za vseh 8 predstav je od 490 do 990 din.
Vpisovanje abonmaja je do 27. septembra vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure v pisarni Prešernovega gledališča.

Sprejem novih članov v mladinsko gledališče

Mladinsko Prešernovo gledališče v Kranju razpisuje avdicijo za sprejem novih članov.
Vsi, ki imajo veselje do gledališkega dela, naj se prijavijo v pisarni Prešernovega gledališča do petka, 22. septembra 1961.
Istovčasno obveščamo vse že prijavljene iz lanskega leta, da bo prvi sestanek v ponedeljek, dne 23. septembra 1961 ob 19. uri v igralski sobi gledališča.

HINO

Zirovnica: 16. septembra ameriško-italijanski film GOLA MAJA, 17. septembra jugoslovanski film MIRNO LETO
Dovje: 16. septembra jugoslovanski film MIRNO LETO, 17. septembra francoski film MARGRET NASTAVLJA PAST
Kropa: 16. septembra domači film GOSPA MINISTRICA ob 20. uri, 17. septembra ameriški barvni film SLAB DAN v TABLE ROCKU ob 16. in 20. uri
Ljubno: 16. septembra jugoslovanski film PET MINUT RAJA ob 20. uri, 17. septembra isti film ob 16. uri
Skofja Loka -PREDILEC-: 16. in 17. septembra italijanski barvni film CASTA DIVA
Radovljica: 16. septembra poljski zgodovinski film KRIZAR ob 20. uri, 17. septembra isti film ob 18. in 20. uri, 17. septembra jugoslov. film NEBESKI ODRED ob 18. in 10. uri matineja
Duplca: 16. septembra francoski barvni film SKANDAL NA PLAZI ob 20. uri, 17. septembra isti film ob 15. 17. in 19. uri
Kranj -CENTER-: 16. septembra ameriški akcijski film ZNAK ZORROA ob 16. 18. in 20. uri, premiera ameriškega filma MLADI LEVI ob 22. uri, 17. septembra isti film ob 14. 16. 18. in 20. uri
Kranj -STORŽIC-: 16. septembra ameriški barvni film DOBER DAN ZALOST ob 17. in 19. uri, zapovedniški film NA SVETI NJE, FRANCISKA ob 21. uri, 17. septembra barvni film DEZELJE IN OBICAJI ob 10. uri, nemški barvni film NA SVIDENJE FRANCISKA ob 13. 17. in 19. uri, ameriški barvni film DOBER DAN ZALOST ob 15. uri, premiera italijanskega filma SMRTNI UDA REC ob 21. uri
Stražišče -SVOBODA-: 16. septembra nemški barvni film NA SVIDENJE, FRANCISKA ob 18. in 20. uri, 17. septembra isti film ob 10. uri, barvni film DEZELJE IN OBICAJI ob 14. uri, ameriški barvni film RISARKA MODELOV ob 16. in 18. uri
Naklo: 16. septembra ameriški barvni film MESTECE PEYTON ob 20. uri, 17. septembra isti film ob 16. in 19.30
Cerklje -KRAVEC-: 16. septembra ameriški barvni film COWBOY ob 20. uri, 17. septembra isti film ob 16. in 19.30

S seje sveta za šolstvo, prosveto in kulturo

Šolstvo s pozitivno in negativno oceno

Po šolskih počitnicah, ko o šoli nihče ni razmišljal, se je preteklo sredo sestal Svet za šolstvo, prosveto in kulturo in OLO Kranj in razpravljali o letnem poročilu. Razprava je pokazala, da skrbno pripravljeno poročilo ni odkrilo vseh težav, v katerih se je znašla naša šola v tem prehodnem razdobju, ko večina še ne ve, kaj hoče. Dodatna razlaga in preteges nekaterih splošnih pojavov pa je pokazal, da prosvetarji gledajo na začetne težave spremenjene šole s precej zaskrbljenimi očmi.

Največje težave se pojavljajo v strokovnem šolstvu. Z zakonskimi predpisi je šerb za strokovno šolstvo naložena med drugim tudi gospodarskim organizacijam, ki naj z vzdrževanjem šol pomagajo pri vsebinskem oblikovanju pouka. Gre za preprosto potezo, ki hoče šolo povezati s potrebnimi gospodarstvi in vzpostaviti dvostranski in oblikovanju fakšnih strokovnjakov, ki bodo koristili naši industriji in njenemu razvoju v prihodnosti. Do sedaj se je namreč čisto dogajalo, da je šola vzgojila strokovnjake, ki niso imeli najosnovnejšega znanja in praktične uporabnosti v proizvodnem delu naših tovarn. Zakonski predpisi in reforma šolstva so skušali ta nevrzkržja odstraniti s

tem, da so pritegnili gospodarske organizacije in jim naložili določena bremena v tem pogledu. Izkušnje v kranjskem okraju kažejo, da je bila ta pritegnitev prenaseljena. *Čeprav so se v nekaterih okrajih že pojavile pozitivne spremembe, pa je v večini primerov šola ostala brez potrebne pomoči gospodarstva.*

Filmi, ki jih gledamo

POPLAVA STRAHU - koliko razočaranem prvem srečanju z režiserjem Charlesom Chrichtonom ga tokrat spoznavamo v novici s »Poplavo strahu«. Kljub zelo povprečni »Poplavi« je film boljši kot prvo delo, ki smo ga videli pred leti (Razdvojen srca). Film pripoveduje o ljudeh, vkljenjenih v stihijo poplave. Po snovi, ki se je torej loteva, spominja na Faulknerjevo delo: Divje palme, godba, ki jo film pripoveduje, bi bila lahko mnogo prepričljivejša, če ne bi bila v svojem srzu tako strašno brutalna. Ustvarjalcem ni bilo dovolj, da so s katastrofalno poplavo pokazali vsi človekovo nemoč (zdi se ravno v času, ko bomo leteli na mesec in Mars spoznavamo kako majhni smo), ampak vpletli v zgodbo še noče in plitve in pretepe. Kljub nekaterim kulisarskim prizorom, pa je kamera domiselna in film dinamičen.

NASVIDENJE FRANCISKA - Stvari ni moč priti do dna. Ni moč namreč doumeti, kako da so Nemci tako prekleto sentimentalni in tako brutalni hkrati. Vsem filmom nemške narodnosti, katerih se spominjam, mora človek hočeš nočeš navleči oceno osladnosti. Toda, če se človek po drugi strani vrne k vsem tistim v lajgerjih in vsem tistim v zemlji, obeh stvari ne more vskladiti (pač, morda so iz sentimentalnosti ubijali). Torej, k filmu! V tem »Nasvidenje«, ki ga gledamo v kranjskem Centru, lahko človek vidi v sedmih letih »nezakonskega« zakona nekaj perfektnih družinskih prepričev (poznamo jih že, saj jih čisto doživljamo doma), nekaj posrečenih in manj posrečenih fotografij. Vidite, če bi bilo v filmu samo to, bi lahko film ocenili kot nedomiselno reportažo. Pa so hoteli dije. (Znano je, da Nemcem ni nikoli dovolj; začeli so dve vojni in dvakrat so bili tepeni in če začno tretjo, bodo brez dvoma tepeni vnovič), filmu so prisilili nekaj življenjskih resnic in srečno pristali v happy-endu. Sicer pa se človek tudi tega s časom navadi (kakor ljubimci, prijateljev, življenja in muzike).

cije se izmikajo svojim obvezam, tako da so posamezne strokovnjake v našem okraju v velikih skripih. Denarna sredstva, ki so potrebna za vzdrževanje šol, ne detekta in te životarjijo iz dne-

va v dan. Takšen položaj pa ne more prinesiti izboljšanja v strokovnem usmerjanju in pri pouku. Vred tega pride čisto do nasprotij med šolo in gospodarskimi organizacijami. Industrija ni izdelala profilov strokovnjakov, ki jih bo v prihodnjih letih potrebovala, šola pa v strokovnem usmerjanju težko sledi naraščajočim zahtevam industrije, ki vsako leto vsiljuje dodatna dopolnila v strokovni izobrazbi. Pomanjkanje denarnih sredstev zavira strokovne šole, da bi lahko tem dopolnitvam sledila, tovarne pa izjavljajo, da tako dolgo ne bodo podpirale strokovnega šolstva, dokler od strokovnjakov, ki iz teh šol prihajajo, ne bodo imeli določene koristi. Tako se spričo ozkega naziranja šolstva vrtimo v začaranem krogu, ki pač ne more dati nekih dosežkov, marveč lahko strokovnemu šolstvu samo škoduje.

Znana je recimo tista značilna prigoda, ko je tik pred zaključnimi izpiti na neki šoli prišel zastopnik tovarne in prosil, da predavatelji napravijo iz slušateljev kovinske stroke mizarje, ker mizarje v tovarni bolj rabijo. Strokovnjaki se res ne dajo oblikovati kot testo. Takim zahtevam ne bo kos nobena šola. S tem pa ne trdimo, da naše šolstvo nima pomanjkljivosti.

Razen tega so na seji Sveta razpravljali še o drugih vprašanjih, ki jih bomo obravnavali na drugem mestu.

Z. Tomažej

Foto F. Perdas

Osamljena

Kulturne vesti

- V nekaterih državah bližnjega vzhoda bo komisija za kulturne stike s tujino pripravila razstave naše sodobne likovne umetnosti. Ena prvih razstav bo letos novembra v Bejrutu. Na teh razstavah bodo od Slovencev zastopani: Drago Tršar, France Sitar, in France Mihelič.
- Kakor poročajo, sta Zoran Petrovič in Mladen Srbinović dobila odkupne nagrade na IV. mednarodnem bienalu v Sao Paulu v Braziliji.
- Pretekli torek so afriški in azijski novinarji, ki so potovali po Sloveniji, končali z obiskom. Zadnji dan so si ogledali Gorisko in pa koprski okraj.
- V založbi Noli je izšla antologija slovenske poezije. Antologija sega v razdobje od Vodnika pa vse do sodobnih pesniških ustvarjalcev. Pesmi so natisnjene v slovenskem jeziku in v prevodu. Predgovor k delu je napisal Josip Vidmar.
- Poročajo, da so v Beogradu pričeli s snemanjem drugega dela »Servisne postaje«. Za Avalo film režira Radivoje Djukić. V drugem delu »Servisne postaje« nastopajo prav isti junaki kot v prvem delu.
- Rektorju zagrebške univerze je pred dnevi indijski veleposlanik v Jugoslaviji izročil zbirko staroindijskih knjig. Zbirka ima dokajšen pomen, saj bo pravzaprav osnova za delo katedre za Indologijo v Zagrebu.
- V Bački Topoli se je v teh dneh v posebni umetniški koloniji zbralo 20 pisateljev. Književniki se bodo v dneh bivanja v tem kraju doobira spoznali med seboj in se pogovarjali o svojem delu.
- Kakor obetajo, bo lunska letos ljubljana izredno bogata koncertno sezona. Po programu Koncertne direktije Slovenije in Slovenske filharmonije bo v letošnji sezoni 40 simfoničnih in solističnih koncertov. Gostovali bodo številni veliki umetniki, sezona pa se bo pričela z italijanskimi gosti, ki so že pred leti gostovali z velikim uspehom pri nas.
- V indijski državi Pandžab so se dni odprli razstavo jugoslovanske umetniške fotografije. Razstavo je otvoril predsednik vlade te države.
- Danes se je v Zadru pričel mednarodni festival študentskih gledališč. Na festivalu sodelujejo tudi številne skupine iz tujih držav.
- Pretekli teden je odpotoval v ZDA na povabilo mednarodnega muzikološkega društva Dragotin Cvetko. Sodeloval bo na kongresu v New Yorku.

SPREJMEMO

računovodjo knjigovodjo

s primerno prakso v knjigovodskih poslih in

(moškega ali ženske) za razne knjigovodske posle

Samska soba zagotovljena. V perspektivi je mogoče računati tudi na stanovanje. Osební dohodki po pravilniku Zavoda. Možno strokovno izpopolnjevanje. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe poslati na Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju, kjer dobite tudi vse informacije (tel. 22-14).

Uspešno v novo sezono?

Ze pred zaključkom pretekle sezone, tedaj ko so se dozovarjali s združitvi bivših občin Bled, Bohinjska Bistrica in Radovljica v dali občinski svet Svobod in prosveto, večje teritorialno enoto, so svetilni društva v omenjenih občinah svojemu članstvu obratno delo. Kmalu za tem pa so se sestali tudi zastopniki omenjenih

svetov z namenom, da se pogovorijo o novih organizacijskih oblikah. Od tedaj so društva delala brez občinskega vodstva. To se je tudi poznalo pri delu, saj je bilo število prijav za razne revije v omenjenih občinah v teh predelih zelo skopo. Začetek sezone ljudsko-prosvetnega dela pa je pospe-

šil priprave za skorajšnje sklicanje skupščine za novo, povečano občino. Nujno je, da se takoj formirajo posamezne komisije, ki bodo usmerjale delo na posameznih področjih društvene dejavnosti.

Iz razgovora zastopnikov bivših občin je razvidno, da društva nujno potrebujejo napotke za nove oblike dela v prosvetnih društvih. Na več krajih so na razpolago prostori, televizijski sprejemniki in drugi tehnični pripomočki, vendar društva premalo uporabljajo ta sredstva. Tudi klubski večeri ne gredo dlje od gledanja televizijskih programov.

Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev je skupno z občinskimi sveti poskrbel, da se je letošnjih seminarjev v Koprno, ki jih je organizirala Zveza Svobod Slovenije, udeležilo 48 članov gorenjskih prosvetnih društev. Ti bodo lahko v letošnji sezoni mnogo prispevali h kvalitetnemu delu Svobod in prosvetnih društev. S poročja sedanje radovljiške komune se je teh seminarjev udeležilo 9 ljudi. Prav gotovo bodo v veliki pomoč novemu občinskemu svetu.

Novo občinsko vodstvo v radovljiški občini čaka torej dovolj časa. Občinski svet bo moral poskrbeti za organizacijo vrste seminarjev za vodilni kader v društvih, strditi bi moral delo svojih komisij in pripraviti dobre načrte dela. Vsi zastopniki dosežanjih občinskih svetov so mnenja, da je za to delo nujno treba namestiti tudi profesionalno pomoč, kar poudarjajo tudi vodilni politični in upravni organi v občini. Predvidoma bo občinska skupščina Svobod in prosvetnih društev v Radovljici še v začetku oktobra.

O. S.

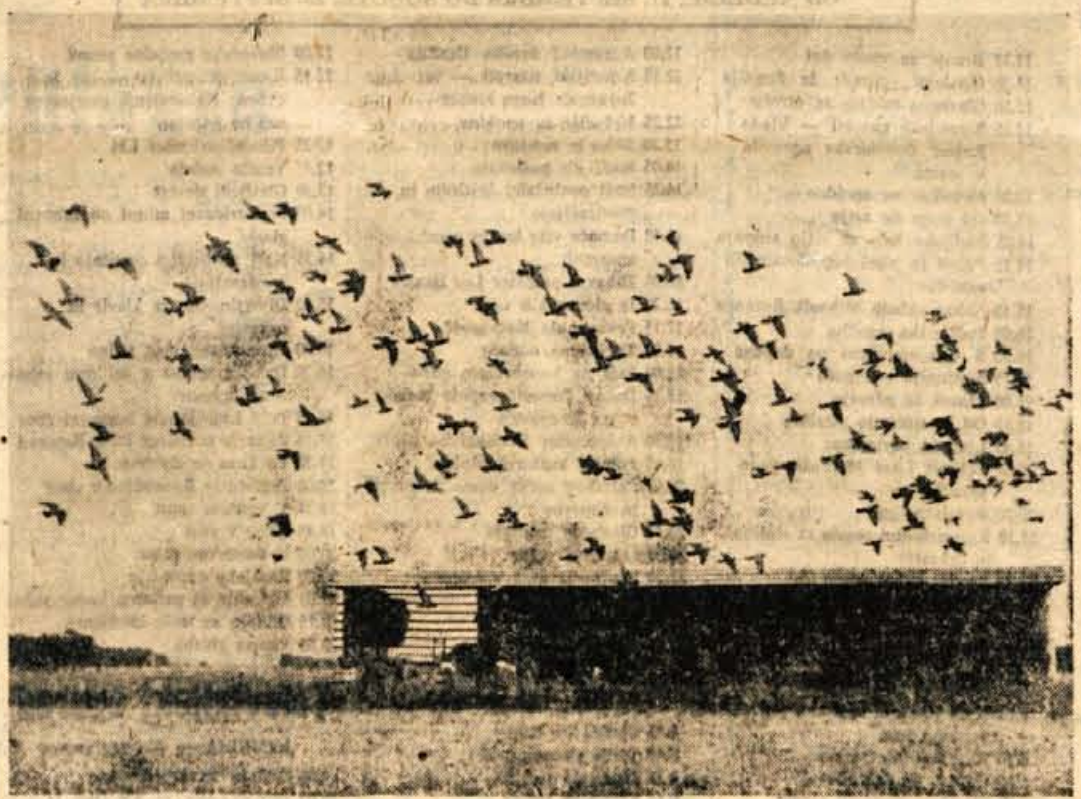

Foto F. Perdas

Ples v zraku

Proizvodno delo v osnovni šoli

Misel na proizvodno delo učencev v osnovni šoli ni nova. Naše starejše generacije učencev, zlasti tiste, ki so se šolale na vasi, so zaele šolske drevesnice, gojile in negovale sadna drevesca ter posamezne sorte dreves razširile po vaških sadovnjakih. Mnogo današnjih starih sadovnjakov so poradile roke nekdanjih učencev. Učitelji so sodelovali pri sadjarstvih društvih ter s svojimi delomi velikim pripomogli k razširitvi sadjarstva v Sloveniji. Podobno je bilo tudi pri gozdnem gospodarstvu. Številne gozdne predelo so zasadile s smrekami, borji, jeseni in hrasti prav pridne roke učencev pod bolji ali manj strokovnim vodstvom učiteljev in gozdarjev. Nekateri mesečanske šole pa so se ukvarjale z nekakšno obrtno proizvodnjo.

Proizvodno delo učencev pa se je ustavilo pred vrati obratov, ki delajo z modernimi stroji. Vzrokov za to je bilo več: Kapitalistična družba ni bila zainteresirana na splošni tehnični vzgoji mladine, ker je strokovnjake uvažala, revščino pa je potrebovala predvsem za težak in polvvalfidelno delo. Agrarno in industrijsko zaostala dežela, kot je bila stara Jugoslavija, je potrebovala sorazmerno zelo malo tehnično šolanje in tehnično mislečega kadra. Fi-

zično delo se je cenilo za manjvredno in je nasprotovalo njihovemu pojmovanju o večvrstnosti gospoške mladine. Cenjeni so bili abstraktni humanistični predmeti. Tudi v prvih letih po vojni ni bilo jasnih predstav o tehničnem pouku, še manj o proizvodnem delu. Poudarjanje potrebe po splošni izobrazbi in razširitev nižjih gimnazij z nekdanjim gospoškim duhom je misel na tehnično in proizvodno delo dočela zavrla. Šola je postala izrazita verbalna ustanova.

Sele prihajevanja po šolski reformi so pod vplivi naglo se razvijajoče industrije in potrebe po modernizaciji kmetijstva začrtale v šoli nov kurz. Zvezni učni načrt navaja pri logah tehničnega pouka med drugim naslednje:

- da seznanja učence z osnovnimi gospodarskimi panogami, z elementarnimi vprašanji iz ekonomike proizvodnje, z vlogo tehnike in osnovnimi elementi sodobne organizacije dela,
- da razvija v učencih pravilno razumevanje proizvodnega dela in njegov pomen za družbo in posameznika,
- da omogoči učencem, da z neposredno udeležbo pri delu doživijo elemente proizvodnega dela,

Skratka, novi učni načrt vsebuje tudi določila o proizvodnem delu učencev. Šole niso bile pripravljene na novi program v dveh pogledih: v pogledu materialne opreme, to je ustreznih delavnic in orodja, ter v pogledu kadra, ki ni bil sposoben prevzeti tehničnega in proizvodnega pouka. Višja pedagoška šola je ustanovila poseben oddelek, ki naj bi vzgajal mladi tehnični vzgojiteljski kader. Prvi absolutni so dokončali šolanje lani. V materialnem pogledu šole prav tako počasi napredujejo. Imamo že nekaj osemletk, kjer učenci pridobivajo kvalitetne osnove tehničnega pouka.

V južnih republikah so šli pogumneje na delo kot Slovenci. V poročilih beremo kar o čednih kmetijskih obratih, ki jih vzdržujejo šole ob sodelovanju agronomov in uporabi strojev. Gorenjske pionirske kmetijske zadruge pa se kar ne morejo razviti. Nasprotujeta si tudi dva koncepta: prvi, naj ima vsaka šola svoj miniaturni kmetijski obrat ali vsaj zemljišče, in drugi, naj se šola vključi v delo kmetijskih zadrug ter tam usposablja učence za proizvodno delo v kmetijstvu. Zlasti učitelji so zagovorniki prvega koncepta, češ da nudi več vzgojnih možnosti

ter ne otežkoča šolanja otrok, češar se pri velikem kmetijskem obratu ni moč izogniti.

V zvezi s temeljnimi zakonom o finansiranju šol je poraslo med učiteljskimi zbori zanimanje za ustvaritev lastnih šolskih dohodkov. Šole pa bi lahko ustvarjale lastne dohodke še najbolj s proizvodnim delom učencev. Tako je vstopil razen vzgojnega še komercialni namen. Kolikor mi je znano, ima doslej največ uspeha osnovna šola v Bohinjski Bistrici s svojimi lesnimi proizvodi. Orientirala se je predvsem na delo v lastni delavnici. Tržiška osnovna je dosegla nekaj delovnih mest v predmestju, zaradi slabega finančnega efekta pa je delovna vnetja popustila. Straziška osnovna šola je poskusila z uslugami nekaterim podjetjem. Tudi tu niso spravili v sklad plačilnih zahtev šole do podjetja. Morda so bili tudi drugod na Gorenjskem poskusi proizvodnega dela, vendar mi niso znani.

Iz objavljenih poskusov v drugih okrajih moremo povezati naslednje: Šola Vide Pregrarčeve v Ljubljani - Može je začela s proizvodnjo galanterijskih predmetov (svetilnik, stojal za knjige in rože, pepelnikov itd.). Iz razgovorov šole moremo povzeti, da so bili v vzgojnem in finančnem pogledu zadovoljni. Na Stajerskem in v koprskem okraju so organizirali enotedenski zaposlitev mladine v delavnicah,

pisarnah, ambulantah in podobnih ustanovah. Z vzgojnimi učinki se pohvalijo.

Iz teh primerov, ki so mi znani, moremo zaključiti naslednje: Smotri proizvodnega pouka še niso izdelani in opredeljeni. Enotedensko delo lahko služi poklicni orientaciji mladine, pa še to lahko zelo negativno, če je učenec palelet na neprimerno delovno mesto. V opredeljevanju stopilo tudi vprašanje komercialnosti kot vzgojnega sredstva. Naša praksa o tem ne more še ničesar povedati. Drži le to, da estetsko izdelan predmet, ki se da prodati, močnejše mobilizira otroka k delu kot predmet, ki se po končani izdelavi zavre ali nima nobene praktične vrednosti. Sedanje tipanje po vsobini in oblikah proizvodnega dela lahko speljete tehnični pouk v izdelovanje kiča kot konjunkturalnega predmeta na škodo predmetov tehnične narave, ki bi poglobljali znanje fizike.

Verjetno se bo dalo proizvodno delo bolje urediti v krajih z manjšim številom zaključnih razredov. Samo straziška osnovna šola bi morala dobiti 150 delovnih mest, če bi hotela zaposliti samo učence 8. razredov. Vprašanje je, katera tovarna bi hotela ob svojih velikih proizvodnih nalogah, organizirati delo, ki bi ustrezalo učencem zaključnega razreda osnovne šole. Po vsem tem so šole v letošnjem šolskem letu postavljene

pred težke naloge. V zvezi z uveljavljanjem komunalnega programa v 7. razredih nastopa vprašanje vsebine tega programa. Dalje, kako se bo ta predmet povezoval z našo družbeno in proizvodno prakso, da ne bomo učili samo teorije. To so vprašanja, na katera bo treba letos odgovorjati - odgovoriti pa še ne bomo mogli.

Glavosi iz tujine pripovedujejo o strokovno opremljenih šolskih delavnicah. V njih vidim osnovo za strokovno izobraževanje v posameznih gospodarskih panogah. Delo v izvenšolskih gospodarskih podjetjih je lahko samo izhod v silo ali dopolnitev v tistem, češar šolska delavnica nima. Menim, da je predvsem važno to, kaj hoče mo doseči s tehničnim poukom in kaj s proizvodnim delom. Menim, da mora dati tehnični pouk osnove za proizvodno delo. Tehnični pouk mora biti torej splošno izpeljan, smotrni in kvalitetno izveden. Proizvodno delo pa je praksa, je nadstavba tehničnega pouka in lahko služi razen vzgojnih efektov tudi komercialnim in drugim ciljem.

Nekaj teh misli o proizvodnem delu so šele prva razmišljanja o tem vprašanju. Dopuščam, da so v tem članku tudi nepravilnosti in netočnosti. Namenjen je samo enemu - razmišljanju o teh stvarih, ker nas vsa naša nova tehnično izgrajajoča se okolica vodi v svet tehnike in proizvodnje.

Bavdek Dušan

Huda nesreča v francoskih Alpah

Tragedija na vzpenjači

V Beli dolini v francoskih Alpah, se je to poletje pripetila huda nesreča, ki jo je zakrivil nevsakdanji slučaj. Reaktivno letalo, ki je letelo s hitrostjo 800 km na uro, se je zaletelo in pretrgalo jekleno vrvi vzpenjače, ki veže dva gorska vrha. Na vzpenjači je bilo tega sončnega popoldne okoli 90 izletnikov. V tej nesreči je našla smrt družina iz Hamburga - oče, mati in dva otroka - in neki Tržačan s sinom. Ostali potniki so preživeli dan in hladno noč v smrtni nevarnosti nad prepadom, v katerega bi lahko padli s svojimi kabinami, če bi zapihal močnejši veter.

Ko je letalo pretrgalo jekleno vrvi na vzpenjači, vse kabine niso ostale na mestu. Nekatere so zaradi nagiba začele drseti po sirmini. Tri kabine, ena prazna in dve s potniki, ki so prišli iz Italije preko vrha Midi, so zaradi

velikega nagiba začele drseti. Z veliko hitrostjo so udarile v železni drog. Zaradi udara so se odpele in padle v 150 metrov globok prepad, kjer so se na ledeni ploški razbile v šepinje.

Ko se je zvedelo za nesrečo so iz vseh bližnjih krajev v Franciji in Italiji pohitele reševalne ekipe na kraj nesreče. Z bližnjih letališč so odleteli helikopteri, delavci, ki pomagajo pri vzdrževanju vzpenjače, so bili med prvimi, razen tega pa so se na kraj nesreče odpravili tudi slušatelji visoke planinske šole iz Chamoniya. Najprej so poskušali kabine, ki so visele v zraku približati vmesnim postajam.

Tudi v kabinah ljudje niso čakali prekritih rok. Mladi alpski vodnik je napravil pravi podvig. Zlezel je na krov kabine in ugotovil, da kabina samo z enim koledškom leži na žici. S svojo pla-

ninsko vrvo je privezal kabina na žico in s svojimi močnimi mišicami splezal naprej do drugih kabin. Ugotovil je, da je bila žica ravno na tistem mestu pretrgana, kar mu je omogočilo, da se je spustil na zemljo. Na isti način je rešil svojo sopotnico. Večina potnikov pa se ni odločila za tako tvegani podvig. Ostali so rajši v svojih kabinah in čakali pomoči.

Velika sreča, da nopoči ni pihal veter. Sicer bi utegnili še kakšna kabina pasti na zemljo. Razen tega bi vsak tresljaj v kabinah stal ljudi vrece živcev. Nihče od nesrečencev ni čutil lakote in žeje. Vsak je želel čimprej stopiti na trdna tla. Zato so jih reševalci preko zvočnikov nopoči obveščali o poteku reševalnih del.

Turisti v oddaljenejših kabinah pravzaprav sploh niso vedeli, kaj se je zgodilo. Neki profesor biolo-

gije z ženo in sinom je bil prepričan, da je nastala okvara na vzpenjači.

Kljub majhnemu številu smrtno ponesrečenih, je ta nesreča vzbudila v Franciji val prigovorov in očitkov. Planinske vzpenjače in daljnovidni z visoko napetostjo so vnešeni v letalske zemljevide. Zato nesreča razlagajo na dva načina: ali pilot letala pred poletom ni proučil zemljevida, kar je malo verjetno, ali pa je vedel za vzpenjačo in zaradi malomarnosti ni posvečal temu dovolj pozornosti.

Človekov izgled

Znani ameriški antropolog Harry Shapiro je objavil članek, ki govori o tem, kako bodo ljudje izgledali čez 100.000 let. Znanstvenik smatra, da bodo največje spremembe na človeku nastale na rokah in na glavi. Roke človeka bodo postale slabše in tanjše, ker ljudje vse bolj poredko uporabljajo sekiro in lopato in vse bolj pogosto pritiskajo na gumbe in prelistavajo listine. Pri primerjavi zadnjih 1000 generacij so opazili, da se spodnji del obraza zmanjšuje. To dejstvo pripisujejo načinu prehrane, kajti človek v zadnjih stoletjih ne je več surovega mesa in rastlinske hrane.

Možgani postajajo pri človeku vedno večji. Predpostavljajo, da se bodo možgani še naprej večali in bo človek zato imel v prihodnosti vse večjo lobanjo. Na žalost pa bodo ljudje imeli na lobanjah vedno manj las, ker lasje človeku niso več potrebni kot zaščitni sloj. Ljudje večino časa preživljajo v stanovanjih in v tovarnah, po cestah pa hodijo pokriti.

Se sreča, da je več oglov kot policajev

Vlaki v plamenih

V Zahodni Nemčiji vsako leto umaknejo iz prometa okoli 100 vlakov, ki so dotrajali. Da bi z vagonov odstranili vse nekovinske dele, jih polijejo z vneljivimi snovmi in zažgejo. Ko les zgori, s curki vode pogasijo požar in odstranijo pepel, nakar je železo pripravljeno za livarno.

Nemški vojniki v Walesu

Kot je znano pošilja, Zahodna Nemčija svoje vojske na vežbalisce v druge zahodne države. Pred kratkim je prva nemška enota prispela preko La Mancha na angleški otok in se nastanila v Walesu. Tamkajšnje prebivalstvo je na različne načine sprejelo nemške vojske: z radovednostjo, ravnodušno, nekaj pa jih je, kot poročajo uradni krogi, sprejelo nemške vojske celo ljubezljivo. Bilo pa je seveda veliko več protestov. Na protestnih zborovanjih so ljudje nosili napise: »Nemške vojne načrte odstranimo iz Walesa«. »Za mir nam niso potrebni nemški vojniki« itd. Na nekaterih plakatih pa so bile samo lefnice: »1914 in 1939«.

Starši: »... izgleda, da ima najina hčerka resne namene.«

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 8., 10., 13., 15., 22., 23. in 24. uri, ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 8., 9., 13., 15., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 17. SEPTEMBRA DO SOBOTE, 23. SEPTEMBRA

NEDELJA — 17. septembra

- 7.15 Makedonska igra
- 7.30 Radijski koledar in priraditve dneva
- 7.35 V tričetrtinskem taktu
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.40 Iz albuma skladb za otroke
- 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
- 9.54 Venček slovenskih narodnih
- 10.00 Še pomnite tovariši...
- 10.30 Slovenske narodne pesmi
- 11.00 Nedeljska matineja
- 11.30 Plemenita višnja
- 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 12.15 Za našo vns
- 13.50 Koncert pri vas doma
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 15.15 Reklame
- 15.30 Za vsakogar nekaj iz arhiva operne glasbe
- 16.00 Igramo za vas
- 17.00 Sportno popoldne
- 20.00 Zabavni zvoki za vse
- 21.00 Sportna poročila
- 21.10 Simfonija št. 4 v g-duru
- 22.15 Plesna glasba
- 23.05 Prizori iz oper Leaša Janačka

- 11.15 Branje za vroče dni
- 11.35 Glasbeni spored: Iz Španije dneva
- 12.00 Glasbena oddaja za otroke
- 12.15 Kmetijski nasveti — Vlado Rojcer: Čebelarstva opravila v jeseni
- 12.25 Melodija za opoldne
- 13.30 Od arije do arije
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
- 15.40 Nekaj skladb Mihaela Rožanca
- 16.00 Počitniška zgodba
- 16.20 S sprejemnikom na dopust
- 17.15 Simfonija v d-molu
- 18.00 Človek in zdravje
- 18.10 Od plesišča do plesišča
- 18.45 Ljudski parlament
- 20.00 Sekstet Luca Marenzio poje skladbe
- 20.30 Radijska igra
- 21.10 Koncertantni rondo za violino in orkester
- 21.25 Zvočni kaleidoskop
- 22.15 Altistka Marija Bitenc
- 22.24 Iz življenja in sanj
- 23.05 Plesna glasba

- 12.00 Ansambel Srečka Dražila
- 12.15 Kmetijski nasveti — vet. Jože Jurkovič: Nega žrebet
- 12.25 Melodije za opoldne
- 13.30 Slike iz razstave
- 14.05 Radi jih poslušate
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Domače viže igrajo razni ansambli
- 16.00 Zabavni orkester Les Baxter
- 16.20 Iz slovenskih oper
- 17.15 Pevka Lola Novakovič
- 17.30 Turistična oddaja
- 18.00 Jazz na koncertnem odru
- 18.16 Dušan Popović zapoje balado Petra Konjoviča
- 18.30 S sporedov Britanskega radia
- 18.45 Poletni kulturni zapiski
- 20.00 Četrtno večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Glasbena medigra
- 20.50 Literarni večer
- 21.20 Simfonija št. 2 v h-molu
- 21.47 Lepe melodije
- 22.15 Plesna glasba
- 23.05 Nočni akordi

- 12.00 Slovenske narodne pesmi
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Urbas: Nabavljanje merjasecev naj bo načrtno
- 12.25 Pihalni orkester LM
- 12.45 Vesela godala
- 13.30 Glasbeni desert
- 14.00 Petintrideset minut ob zabavni glasbi
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Divergimento za klavir in orkester
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Dvajset minut z velikimi zabavnimi orkestri
- 16.40 Poje Ljubljanski komorni zbor
- 17.15 Zabavni orkester RTV Beograd
- 17.30 Po kinu se dobimo
- 18.00 Prigode iz Rossinijevih oper
- 18.30 V vedrem tonu
- 18.45 Okno v svet
- 20.00 V domačem tonu
- 20.20 Radijska komedija
- 21.00 Melodije za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Plesna glasba

SREDA — 20. septembra

- 8.05 Naši glasbeni uspehi v preteklem šolskem letu
- 8.30 Ritmični intermezzo
- 8.55 Oddaja za cisticane
- 9.25 Glasba z domačih sredic
- 9.44 Slepčeva in Zetvena za violino in klavir
- 10.15 Zabavni potpuri
- 11.00 Melodije za vas
- 11.30 Trio v g-molu za violino, violončelo
- 11.40 Sneguročka — suita
- 12.00 Narodne za glas in klavir v priredbi Cirila Preglja
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Mitja Cerne: Premena premalo negovanih gozdov
- 12.25 Melodije za opoldne
- 13.30 Veselo in okroglo
- 13.50 Koncertino za flavto in klavir
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Glasbena medigra
- 14.40 Prekmurske narodne
- 15.40 Zar ptica
- 16.00 Radijska univerza
- 16.15 Koncert po željah poslušalcev
- 17.15 V sredo popoldne ob radijskem sprejemniku
- 18.00 Zabavne melodije
- 18.30 Petnajst minut z Veselimi planšarji
- 18.45 Sport in športniki
- 20.00 Majhna prodajalna plošč
- 21.00 Parada jugoslovanskih opernih solistov
- 22.15 Zablešite z nami
- 22.50 Literarni nokturno
- 23.05 Nočni koncert

PETEK — 22. septembra

- 8.05 Glasba ob delu
- 8.40 Suiita giocosa
- 8.55 Pionirski tehnik
- 9.15 Kitara in klavir
- 9.25 Orkestralni odlomki iz oper
- 10.15 Ali vam ugaja
- 11.00 Pisma — tri skladbe za violino in klavir
- 11.17 Beethoven — sonata za klavir
- 11.40 Zabavni orkester Werner Müller
- 12.00 Vaški kvintet z Režiko in Sonjo
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Milan Hafner: Pomen novih predpisov o prometu z mlekom za proizvajalce
- 12.25 Hammond orgle
- 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja
- 13.30 Dalmatinske pesmi
- 13.45 Prizor iz I. dejanja opere La Gioconda
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Od tod in ondod
- 15.40 Dvajset minut z Ljubljanskim oktetom
- 16.00 Sportni tehnik
- 17.15 Koncert za vas
- 18.00 Četr ure s pevcem Ivom Robičem
- 18.15 Ljudska glasba raznih narodov
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 20.00 Zabavni orkester »1001 stringe«
- 20.15 Tedenski zunanji glasbeni pregled
- 20.30 Iz del Antonina Dvořaka
- 21.15 O morju in pomorščakih
- 22.15 Godala v noči
- 22.35 Moderna plesna glasba
- 22.50 Literarni nokturno
- 23.05 Tri imena iz sodobne hrvatske glasbe

NEDELJA — 17. septembra

- 9.30 Oddaja za kmetovalce
- 10.00 »MESESTAR« — TV film iz serije VETER
- To nedeljo začnemo novo serijo mladinskih filmov iz sodobnega, a včasih še precej divjega ameriškega zahoda. Glavni junak v teh filmih bo šušdovito žrebe Vetter. To je glavni črde divjih konj, ki ne priznava nikogar za svojega gospodarja, razen farmarskega dečka Joeya. Joey in njegov konj bosta v naših zgodbah doživela mnogo zanimivih pustolovščin in seveda bo dečka vedno rešil konj.
- 16.00 Sportno popoldne — Balkaniada — tekmovanja v atletiki. Prenos s stadiona JLA v Beogradu.
- 19.45 Komentar šahovskega veleturnirja na bledu — komentira Vladimir Sokolov.
- 20.00 Sedem dni
- 20.45 Velesajski program
- 21.15 Plašč — sovjetski umetniški film Po zaslugi izredne režije Aleksandra Batalova in odlične igre R. Bikova v glavni vlogi, je bilo to Gogoljevo delo povsem verno preneseno na platno. V ostalih vlogah nastopata A. Arkin in S. Tolubjev.
- 22.45 Vključujemo se v prenos IX. festivala napolitanskih pesmi.

CETRTEK — 21. septembra

- 8.05 Suiita za godalni kvartet
- 8.40 Oddaja za cisticane
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Naš zvočni magazin
- 10.15 Obisk pri italijanskih opernih skladateljih
- 11.00 Poje komorni zbor RTV
- 11.15 Branje za vroče dni
- 11.35 Španija v pesmi in plesu

SOBOTA — 23. septembra

- 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Hiiri pristi
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Med vzporedniki in poldnevnik
- 10.15 S sprejemnikom na dopust

To je prva izvedba te Rossinijeve komične opere. Sodelujejo Tugomir Alaupović, Miljenko Grozdanič, Ivica Kiš, Ambroz Kukuljevič, Franjo Paulik, Zvonimir Prelečec, Zelimir Puškarič, Blanka Zec, Zdenka Zabič-Hesky, orkester opere Hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu. Dirigent Jovan Sajnović — scenograf Mišo Račić — kostumograf Inge Kostinčar-Bregovac — glasbeni urednik Vlado Seljan — režiser Danijel Marušič

TOREK — 19. septembra

- 21.00 Zabavno reklamna oddaja
- 21.15 Stalni naslov — TV film
- 22.00 Zabavno-glasbena oddaja

SREDA — 20. septembra

- 18.00 MALI VRTILJAK — oddaja za otroke
- Mladinska redakcija začnemo novo serijo oddaj za otroke od 7. do 14. leta
- Na sceni v obliki otroškega zabavišča se bodo našli mladi gledalci zabavali s popevkami, primernimi njihovi starosti, zvedeli bodo zanimivosti iz raznih krajev sveta in videli prizore iz cirakusa. Mladina se bo spoznala z mladimi prijatelji živali, filatelisti, zbiralci gumbov in raznih predmetov, na vesel in privlačen način pa bomo govorili o zanimivih mladinskih knjigah, o svetu baleta, pesmi, risanege filma. Na koncu bo še uganka, ki bo prinesla otrokom veliko veselja — pa tudi lepo nagrado. Cilj »Malega vrtiljaka« je, na nevsihljiv način spoznati otroke s koristnimi in poučnimi stvarmi. Nenadni gostje, ki bodo znali povedati kaj zanimivega o življenju in svetu pa bodo v oddajo prinesli še več živahnosti.
- 18.30 VOZNAJA V TORONTO — TV film iz serije Cannonball
- 19.00 Barok na Slovenskem — Poljudnonastavna oddaja. Oddaja je posvečena temu svojevrstnemu zadnjemu univerzalnemu stilu v zgodovini evropske umetnosti. Barok je bil resnično mednarodni in meddružben, čeprav je bil po izvoru in bistvu aristokratski, si ga je po svoje prikrojil tako meščan kot kmet in je po njem tudi naša domovina dobila po duhu enoten, čeprav v sestavi takratne družbe hierarhično stopnjevan domačjski značaj. O smislu in cilju tega umetnostnega snovanja na naših tleh bo govoril v tej oddaji naš priznani umetnostni zgodovinar, univerzitetni profesor dr. Stane Mikuš. Povod za to oddajo je dala reprezentativna razstava slovenskega baroka v Narodni galeriji v Ljubljani. Naslednji četrtek pa vas bo prof. Mikuš podrobno seznanil z umetniškimi deli na razstavi. To bo neposreden prenos iz Narodne galerije.

obdržal po vaseh. To je snubljenje dekleta. Režiser oddaje je Sava Mrmak

21.30 Portreti in srečanja: Spomin na Iva Lozica. Rojen je v Lumbardi na otoku Korčuli v siromašni kamnoseški družini je Lozica za kratek čas prodir v vrsto pomembnih hrvatskih kiparjev prav pred začetkom druge svetovne vojne. Leta 1943 je bil ustreljen na rodnji Korčuli

Scenarij za film »Spomin na Iva Lozica« je napisala Mignon Mihajlovič, kamera Jure Ruljančič, režija Djordje Janjatović

21.50 Velesajski program

CETRTEK — 21. septembra

- 10.30 TV v šoli: S hitrostjo 300.000 km vsako leto nekaj novega
- 17.30 EN-DEN-DINUS — Oddaja za najmlajše
- 18.00 Pionirski mozaik — oddaja za otroke
- V tem pionirskem mozaiku bo Mendo Mendović najprej pokazal film o malih ribičih, nato bo Andjelka Pečko zapela otroško pesmico »TIK-TAK«, nastopil bo še otroški LADO iz GRACANA, Gabi Novak pa bo zapela pesmico »Piccolina«. Na koncu pa še »Igrava v dvoje« — ugani kdo sem jaz!
- 18.45 Serijski film
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 19.30 Velesajski program
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Filmski pregled
- 20.30 Inosoci: Nosorogi — prenos iz Drame SNG v Ljubljani. Režija in TV realizacija France Jamnik

PETEK — 22. septembra

- 19.00 Magazin vsakdanji skrbi
- 19.30 Velesajski program
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 TV filmu
- 20.45 Program jugoslovanske kinoteke na koncu
- komentar šahovskega veleturnirja na Bledu

SOBOTA — 23. septembra

- 18.00 GALEB IN DEKLICA — baletna TV predstava za otroke. To je originalni balet, ki je zanj napisala libreto in zgodbo Ljerka Marinković, glasbo pa je skomponiral Nikša Njirić. Izvajajo člani Pionirskega gledališča Trešnjevke v koreografiji Silvijske Hercigonje-Režija Višnja Lasta
- 18.45 POPOTNIK — TV film iz serije ROBIN HOOD
- 19.30 Velesajski program
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 TV reklame
- 20.30 ODRPTO OKNO — glasbeno-zabavna oddaja
- Oddaja je posvečena prvemu jesenskemu dnevu
- Na programu bodo zabavne melodije, baletne točke, dva humoristična prizora in še kaj. Sodelovali bodo znani beograjski igralci in umetniki ter pevec Anica Zubović, Dušan Jakić, Djordje Marjanović, Lola Novaković, Krsto Petrović. Scenograf Boro Šavić — režiser Stalvoljub Štefanović-Ravasi
- 21.30 Vključujemo se v zabavno-glasbeno oddajo
- Jagurjev prijatelj
- 22.30 Samotni stol — TV film iz serije detektiv John Drake

Odgovori bralkam

Zakaj neuspela fotografija?

Neka bralka se pritožuje, da skoraj na vsaki sliki deluje nenaravno. Rada bi zvedela, kako naj se drži pri fotografiranju, saj je sicer zelo prikupna.

Povsem naravno je, da vam pri poziranju otrpnejo obrazne mišice in je zato vaš smehljaj na sliki nekako lesen. Samo z vajo se boste priležili sprostiti pred aparatom. Nikar ne mislite na to, da bo fotograf zdel, da pritisnil na sprožilec; pri tem prav lahko zganete z obrazom in pokvarite sliko. Venk fotograf vas bo vprašal, če se boste nasmehnil ali boste resni. Odločite se po svojem temperametu in trenutnemu razpoloženju.

Navadno se za slikanje nekoliko bolj nasminkano; vendar pustite lice na miru, ker bi se sicer na sliki poznale temne sence. Poudarite le ustnice in obrvi, vendar brez pretiravanja. Nos si lahko napudrate, da bodo izgubile neljube sence in krivine.

Ne tecite od frizerja takoj k fotografu. Slika s svežo frizuro, ki je pravkar ušla iz frizerjevih rok, prav gotovo ne bo uspela; raje počakajte en dan.

Starejše smo zapostavljene

Bralka »starejše generacije« nam je pisala, da se čuti zapostavljeno, ker tako pogosto pišemo samo o mladih in za mlade.

Mogoče se po pravici čutite zapostavljene, vendar mislim, da postavljeni, vendar mislim, da modni razgovori niso pisani samo za mlada dekleta, pač pa jih prebirajo tudi starejše. Rekla bi vam, da takta kramljanja skušajo usmerjati in klesati okus mladostnic in nekoliko »brenzati« mladostno zaletlost in navdušenost za včasih nore modne ideje. Veliko bolj vesela bi bila, če bi kritizirali same sestavke in povedali, kaj vam je všeč in kaj ne in kaj bi se dalo storiti, da bi ustregli vsem okusom. Oglasite se še kaj!

„Horalegalis“ za najmlajšega

Popustljivost največ škoduje

Večkrat beremo, kakšne motnje nastanejo v organizmu, ko sprememimo dnevni red, čas počitka in spanja. Često je le nerednost vzrok slabemu počutju in živčni razdraženosti. Zato naj starši skrbno pazijo, da njihov otrok nikoli ne prekorači določenega časa za igre ali za spanje.

Navadno imamo težave z otrokom pred spanjem. Upam, da ne

držati za roke. Čez dan ste najbrž preveč zaposleni, da bi se ukvarjali z otrokom; zato je ta zvečer presrečen, če se z njim igrate in ga za roko peljete v spalnico, ga celo vzamete k sebi, da se »pogreje«. Občutek varnosti in zavetja si skuša otrok kar najbolj podaljšati, zato vas ne bo pustil od sebe, dokler ne bo zaspal. Če otrok vstane iz postelje in prihaja v kuhinjo z izgovorom,

skega kralja« in videli boste, kako bodo težave izginjale.

Otroka spravimo zelo zgodaj v posteljo, pa če bi še tako rad ostal z nami. Nikoli ne popustite niti za pet minut; to velja še posebej takrat, ko dobite obiske. Gostje naj ne bodo vzrok, da bi otrok ostal pozno v noč pri mizi med cigaretinim dimom in poslušal pogovor. Prav tako ne dovolite, da se zvečer naje sladkarij, pač pa mu jih shranite za naslednji dan.

Prav neodpustljivo je, da starši vzamejo otroka v kino ali gledališče, morda celo na veselico. Ne samo, da to ni zdravo, ampak ni niti najmanj vzgojno. Prosite sosede ali dobro znanko, da vam popaži na otroka, dokler se ne vrnete. Majhnega otroka ni priporočljivo puščati samega, posebno še, če je sam v hiši.

Otroku dovolite, da zvečer bere 15 minut kako vedro knjiško. Strogo pa mu prepoveste branje v postelji; saj gotovo ne želite, da bi slaba svetloba in neugodna drža telesa deformirala še nerazvito telo vašega otroka.

Otrok naj se čez dan naskače na svežem zraku, hodite z njim na kratke sprehode, varujte ga prehudih razburjenj; prav gotovo zvečer ne bo težav z umivanjem in soravljanjem snat. Če so pa že težave, jih skušajte odpraviti z dobro voljo in potrpežljivostjo.

Obračun na počitnicah

Velika zmeda je nastala v campu Verbanite ob italijanskem jezeru Lago Maggiore, ko je neki belgijski turist spoznal v sosednem šoturu nemškega gestapovca, ki ga je v zadnji svetovni vojni zaprl in pretepal. Belgijski, francoski in italijanski turisti so srdito pretepli nekdanjega zlikovca, ki je kmalu zbežal iz campa.

ZDRAVILNI LIKER

15 dekagramov svežega in dolgotrajnega trpotca operemo in malo osušimo, nato jih drobno sesekljamo (ne zmeliti). Polijemo jih z litrom prekuhane in mlačne vode. Pustimo, da vsa reč stoji poldruge ure, da voda izvele ves sok iz trpotca, nakar ga odcedimo in skuhamo z enim kilogramom sladkorja. Ohlajenemu dodamo deciliter alkohola.

Lahko pa ga napravimo tudi kot sirup brez alkohola. V tem primeru dodamo nekoliko več sladkorja; nalijemo ga v stekleničke do višine treh četrtin, dobro zamašimo in shranimo v sonari do 96 stopinj. Ohlajene stekleničke zamašimo še s pečatnim voskom.

DOMAČA MEDICA

Desetim litrom prekuhane in malo ohlajene vode primešamo 1 kilogram medu in 2 dekagrama navadnega zdrobljenega kvasca. Paziti moramo, da posoda, v kateri to pripravljamo, ni okrušena.

Ze po dveh dneh začne tekočina vreti. Ohlajeni dodamo limonin sok po okusu in dobro premešamo. Pijačo nalijemo v močne steklenice, ki jih zamašimo s prekuhanimi zamaški. Dobro je, če zamaške še trdno prevežemo in vravote steklenice pomočimo v tekočem parafinu. Steklenice hranimo na suhem in hladnem prostoru v ledenem stanju.

Po nekaj dneh je pijača gotova; pri odpiranju pa moramo paziti, ker se pijača zelo peni in šumi kot pravi šampanjec.

strašite otroka z raznimi »bavbavi«, če nečete iti spat, saj boste s tem le povečali njegov strah pred temo v spalnici; razen tega pa postane otrok živčen. Otrok se boji temne spalnice, zato hoče imeti prižgano luč.

Gotovo ste se že jezili, ko ste hoteli zvečer ven, pa ste morali sedeti pri otroku v spalnici in ga

Jesensko-zimska modna revija v Ljubljani

Modeli za reprezentanco

Danes zvečer bo v Ljubljani zadnjikrat jesensko-zimska modna revija, ki jo je pripravil Center za sodobno oblačenje in opremo v sodelovanju s podjetji tekstilne (predvsem volnarske) in usnjarske industrije. Izmed mnogih podjetij so na tej reviji modelovali: Almira Radovičica, Spič Kranj, Sukno Zapuže, Peko Tržič, Planika Kranj in Alpina Ziri.

Ce sem prav razumela, so imeli prireditelji modne revije glavni namen, da obiskovalcem te prired-

STAVA NA RAČUN POŠTE

Zahodnonemški poštni minister je sprejel stavo, da bo vsakemu, ki dokáže, da pismo, ki je bilo zvečer vrženo na pošto, drugo jutro ni prišlo v roke naslovniku, plačal steklenico vina. Minister je stavo sprejel v navzočnosti novinarjev.

ditve (potrošnikom) pokažejo, kakšno blago je naša industrija sposobna narediti in seveda dokazati, da je to blago primerno za kreiranje vsakega modela. Ta obrazložitev naj bi bila (vsaj po mojem mišljenju, posebej ni tega nihče razglasal) tudi opravičilo za to, da spiker na reviji skorajda nikoli ni začutil potrebe, da bi za ta ali oni model rekel, da je primeren za delo. Za doma pa je posebno ne. Nasprotno pa je bilo ogromno govora o popoldanskih sprehodih, večernih prireditvah in o drugih takih priložnostih, ki pa nikakor niso najvažnejši dogodki iz sodobnega življenja.

Tudi v to me revija ni prepričala, da res že izdelujemo blago za vsak model, čeprav močno sumim, da to največ po zaslugi silne izdelave nekaterih prikazanih modelov. Ker sem svoje vtise že začela s tako slabimi ugotovitvami, naj navedem še eno: močno me je motilo, da so se enake ideje večkrat ponavljale in da so bili

mnohi modeli preveč komplicirani, da bi bili še lahko lepi in praktični.

Toda naj navedem tudi dobre strani te revije (po pravilu: konec dober, vse dobro). Ena izmed teh je vsekakor to, da smo letos lahko gledali v Ljubljani že drugo modno revijo, kar je omogočilo, da se obe modni reviji z modeli kolikor toliko opredelita na posamezne letne case. Se razveseljivjejša pa je ugotovitev, da se je kreatorjem modelov oblek, krznenih plaščev in jopic ter usnjenih dodatkov skoraj popolnoma posrečilo, da so ujeli korak z modo, saj smo pri prikazanih modelih lahko videli vse značilnosti, ki jih prinašajo svetovne modne hiše.

Posebej bi veljalo spregovoriti o pleteninah. Tudi tokrat so potrdile, da je upravičen sloves, ki ga uživajo že nekaj let. Skoda je, da vsi predobro vedo, da je večino lepih volnenih oblačil mogoče videti le na reviji.

M. S.

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI!

IVAN JAN

11

CANKARJEVCI

Komandant nemških čet v predelu Skofje Loke je 13. t. m. obkoljeval ta predel z dvema bataljonoma teritorialnih čet, okrepljenih z dvema četama težkega orožja. Nemška obkoljevalna akcija ni imela uspeha in se bo nadaljevala danes ves dan ...

Itd. » Cankarjevci so imeli čisto prav, ko so se po uspelem spopadu v Rovtah, od tam naglo umaknili. Sicer pa ta kraj ni bil njihov cilj. Spustili so se v dolino. Že blizu ceste so se prepričali, da so proti njim namenjene močnejše nemške sile. Tam, kjer so hoteli na drugo stran, je bila ob mostu velika hiša, s katere je visela dolga zastava s kljukastim križem. Prav ko so prišli do te nemške stavbe, ni bilo več časa, da bi se o tem »pogovorili« z gospodarjem, kajti po dolini so že hrumeli nemški kamioni, polni policije. To pa cankarjevci niso šlo v račun, da bi se z njo spoprijeli kar tam, kajti kaj takega bi bili Nemci tedaj kar veselili. Bataljon se je stisnil za tisto veliko hišo. Nemška zastava je tako po svoje pripeljala k zavarovanju partizanov, ki so po odhodu kamionov naglo prečkali cesto in se čez Martinj vrh in Črni kal napotili v Poljansko dolino. Že naslednji dan je bataljon odšel proti Vinharjem, od tam pa na Polhovec, kjer se mu je pridružila Samotorska-selška četa. Bataljon je rasel, vstaja je bila pred durmi.

Ljudje v Poljanski dolini, posebno aktivisti, so bili postavljeni pred alternativo: ali se dati od Nemcev zaradi kompromitiranosti zapreti ali pa skupno s Cankarjevimi bataljonom, ki je s svojimi akcijami in prisotnostjo ustvarjal revolucionarno razpoloženje, preiti v množično vstajo. Ljudje so bili za to; vodstvo osvobodilnega gibanja je začel cenilo kot realen in tako so se poljanski aktivisti pod vodstvom Maksa Krmelja vključili v bataljon, mu bili za vodiče, in kot poznavalci razmer in terena, pomočniki pri izvajanju mobilizacije, ki se je začela v nekaj dneh.

V tem času, in še precej prej, je čez Dolomite prihajala tudi Rašiška četa, ki je tudi vse bolj spoznavala, da boj ne bo ne kratkotrajen ne tako preprost, kot so mislili še jeseni. Z one strani Save, iz okolice Rašice, se je najprej prebila v Medvodske hribe. Ostala je le še kakšna polovica čete, drugi so bili ubiti ali ujeti, nekaj pa razkropljenih.

Na poti, ki je vodila v Cankarjev bataljon, jih je presenetil sneg. Po naporni hoji so se ustavili v Skofje-loških hribih na Ožboltu pri kmetu Kopaču, ki je kljub številni družini rad sprejel partizane, ki sta jih vodila Mile Spacapan in Matije Blejc. Toda, kot je bil pogosto primer, so bili tudi tu izdani in v dramatičnem boju so padli štirje partizani. Četa se je spet umaknila na italijansko stran v Dolomite, kjer so se jim pridružili ostanki Moravske in Kranjske čete. Nekaj novincev je prišlo tudi iz Ljubljane. Izdajalec Potiskar, ki se je polakomnil mark in je bil kriv žrtev pri Kopaču, je dobil kaznen 1. decembra.

V prvih dneh decembra 1941. leta je ta enota sodelovala tudi v akciji na Preserski most, ki so ga uspešno minirali in pri tem uničili več italijanskih vojakov. To se je zgodilo ponoči med 4. in 5. decembrom. Promet je bil za nekaj časa prekinjen, Italijani prestrašeni (njihovi dokumenti št. 55/52 z dne 5. decembra 1941 in strogo zaupna poročila generala Robottija št. 02/9949 z dne 6. decembra 1941), med ljudmi, zlasti med Ljubljancami, pa se je zaupanje v partizansko moč in rast silno okrepilo.

Po preserski akciji jih je pot znova zanesla v Dolomite, kjer pa je prišlo do delitve te pisane enote. Eno četo je formiral Mile Spacapan, komisar Rašiške čete, in z njo odšel na Primorsko. Iz ostalih pa je Matija Blejc oblikoval drugo ter se z njo napotil na Gorenjsko, da bi se pridružil Cankarjevemu bataljonu, kar je bila namera že konec oktobra.

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI!

Hans Werner Richter

Odplazil se je do luknje, ki je bila kakšnih trideset metrov od njih, malec višje sredi pečin.

»Naprej.« je dejal Grundmann. »strojnič!»

»Obe strojniči!« je dejal Filusch.

»Vse!« je dejal Grundmann.

Vzeli so strojnice in zabojeke za naboje ter se splazili navzdol po pobočju. Počasi so lezli med skalovjem. Guehler se je plazil zraven Grundmanna, čigar obraz je bil poln vznemirjenja. Videti je bil bled in prepoten, skoraj vročičen.

»Stankni nas bodo, še preden pridemo tja.« je dejal.

Za seboj so slišali eksplozije granat, slišni so se k skalam in težko dihali.

»Neumnost!« je dejal Grundmann.

»Da.« je dejal Guehler, »z vseh strani nas lahko vidijo.«

Potem so lezli dalje. Bejjerke in Filusch sta močje drnela za njim.

Spodaj, v dolini, so zneva zaslišali strele. Na vrhovih pred seboj so videli eksplozije.

»Gnoj!« je dejal Filusch.

Dosegli so vrh, stekli v nizko grmovje in našli zaklon za hribom. Hodili so drug za drugim. Pridružila se jim je Hahnemannova skupina, ki jo je privedel iz druge luknje.

»Woltmann je izgubil ob noči.« je nekdo dejal.

»Tudi Franke jo je izkupil.« je dejal drugi.

Od zadaj je prišel mimo Guehlerja Hahnemann.

»V protinapad moramo.«

12

Guehler je molčal. V prsih je čutil prazen, zamolkel občutek strahu.

Na vrhu pred njimi je nekakrat zagrmelo.

Planilo so v grmovje, potem pa spet vstali.

»S to pečico mož.« je dejal Guehler Hahnemannu, kakor da se je šele sedaj spomnil odgovora.

»In z ostankom prve in druge čete.«

Prispeli so na golo ravnico, kjer je bil Buschmannov bunker v štirikošni obložen s travo.

Trušče eksplozivnih ročnih granat, nemških strojne in ameriških brzostrelk je prihajal vedno bliže.

Nasproti jim je prišel Buschmann. Krive noge so bile urne kakor stroj.

»Grundmann in Guehler, nazaj!« je vpil, ko je prihajal. Ustavila sta se in ga gledala. Guehlerju se je zazdelo, da je strojnica na rami postala nenadoma lahka, skoraj brez teže.

»Grundmann in Guehler!« je zavpil Hahnemann.

»Da, s strojnico nazaj v bunker!«

»Vračja sreča!« je dejal Filusch.

»No, da.« je zamrmral Bejjerke.

Odšli so naprej, ne da bi se ozrli. Grundmann in Guehler sta strelala za njimi.

»Hvala bogu!« je dejal Grundmann.

Spogledala sta se in se nasmehnila ter odšla nazaj na hrib. Po srednji strani sta se splazila navzdol, legla zraven svoje luknje in gledala na drugo stran.

Onstran, na skalnati steni, so prenehale padati ročne granate. Strojnice so utihnile. Bilo je tiho in nobenega glasu ni bilo slišati.

Vroč popoldan je kakor koklja čepel v tesnem, skalnatem kotlu onstran ceste.

Potem sta v dolini spet zaslišala topniške strele. Padali so tesno drug za drugim.

»Čez cesto prehajajo.« je dejal Grundmann.

»Kakšna lahkomiselnost!«

»Namesto, da bi jo obšli!«

»Najbrž nimajo časa.« je dejal Guehler.

Črni oblaki dima so se plazili nad cesto. Gosto drug zraven drugega.

Grundmann je z daljnogledom opazoval cesto.

»So že čezno?« je zašepetal Guehler.

»Skačejo kakor norci.« je dejal Grundmann.

Topništvo je znova utihnilo.

»Pazi, zdaj bomo dobili svoje!« je dejal Guehler.

Majhno, široko letalo je nenadoma priletelo nad njiju. Povsem mirno je letelo po zraku. Tiho je brnelo in ležalo pod nebom, kakor da se je tjaka obesilo.

»Hiro, v luknjo!« je šepnil Guehler.

Ne da bi vstal, se je skotalil v luknjo. Grundmann je prišel za njim.

»Kaj je?« je vprašal.

»Topniški izvidnik.« je dejal Guehler.

Pritegnila sta noge in ležala tako, da sta skozi vhod v luknjo videla v nebo. Zdelo se je, kot da letalo lebdi nepremično nad njima.

»Ce nas tale odkrije, jo lahko pobereva.« je dejal Guehler.

Daleč spodaj v dolini sta spet zaslišala topniško streljanje. Bilo je bolj oddaljeno, toda zato nižje in težje.

»Nove baterije.« je dejal Grundmann.

»Najbrž so spet kaj privlekli.« je dejal Guehler.

Granate so padale na njihov hrib. Hrašč in streljanje sta se bližala, oddaljevala in spet približevala.

»Nekaj so opazili.« je dejal Grundmann, »radi bi onemogočili dovoz okrepitve.«

Nenadoma se jima je zazdelo, da je hrib pričel drveti. Pragovi nad njima so se premikali in skozi odprtine sta se usipala pesek in kamenje.

Pred obraz sta nastavila šeladi in zlezla v skrajni kot luknje.

»Na nas merijo.« je dejal Guehler.

Zadefki so se oddaljili in odjavali navzdol po bregu. Potem je spet vse utihnilo.

Zlezla sta do odprtine in pogledala navzgor. Letala ni bilo več videti.

Potem sta na pol zlezla prek roba odprtine in se razgledala.

Izza bregov sta zaslišala tri strele.

Onstran, na skalnati steni, so se po grmovju vzdignili trije temni stebri dima.

»Priprave nemškega topništva za protinapad.« je dejal Grundmann.

Po teh treh stebrih je spet vse utihnilo.

»Mar je to vse?« je dejal Guehler.

Zatem sta na drugi strani zaslišala divje streljanje nemških strojníc.

Odgovorile so ameriške brzostrelke.

Spet je bilo slišati eksplozije ročnih granat.

Nad hribom so se nenadoma pojavili majhni, beli oblaki. Prasketaje so se razletavali in puščali za seboj črno, dimno zastavo.

»Streljajo s šrapneli.« je dejal Grundmann.

Izvidniško letalo je letelo nad hribom, kakor velik komar nad šrapneli, ki so se razletavali.

Zdaj je bilo slišati le še posamezne nemške strojnice. Potem je vse onemelo.

Spodaj v dolini so rasle sence.

»Nekaj bo treba nabaviti za pod zob.« je dejal Grundmann.

Guehler je vzel menažko in odracal čez skalovje do vrha. Mrak se je spuščal.

Za hribom je stal Konz in delil hrano.

»Buschmann te pričakuje.« je dejal.

»Kaj se dogaja na drugi strani?«

»Ne vem.« je dejal Konz, »veliko sranje.«

Guehler je vzel menažko in odšel k Buschmannovemu bunkerju.

»Vzemi tele s seboj.« je dejal Buschmann. »Pochler pojde k vam, Schneider in Gervin pa v drugo luknjo.«

»Tam ni nobenega kriča.«

»Nič ne moremo ukreniti.« je dejal Buschmann, »tako mora biti.«

Vsi trije so zlezli iz jarka in odšli za Guehlerjem.

»Pazite, ko bomo šli prek pobočja.« je dejal Guehler.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

KRUMPAK IN ŠTIRN PRVA

V torek sta se na letališče v Lesce vrnila z Dunaja zmagovalca mednarodnega aeroflyja Jože Krumpak (pilot) in Jure Štirn (navigator). Kljub temu, da sta odšla na tekmovalne skoraj ne-

Jože Krumpak

priljubljena, sta poskrbela za prijetno presenečenje - med devetdesetimi letali iz 15 evropskih držav in iz ZDA, sta osvojila prvo mesto. Uspeh je toliko večje pomena, ker je tekmovaljevo oviralo zelo slabo vreme in ker sta imela prav naša dva zmagovalca eno najslabših sodelujočih letal. Tovarša Krumpak in Štirn sta s tem podvigom osvojila »modro rokavico« in prehodni pokal, ki ga bosta morala pridobiti leto braniti. Precej odgovorna obveznost, za katero se bo treba dobro pripraviti.

V nedeljo prijateljski teniški dvoboj Kamnik : Kranj

V nedeljo, 17. septembra dopoldne, bo na obeh teniških igriščih TK Triglava v Kranju prijateljski teniški dvoboj med mestnima vrstama Kamnika in Kranja. Na sporedu bo pet srečanj posameznikov in dve srečanji moških dvojic.

Nedeljski dvoboj bo tretje letošnje srečanje Kamničanov in Kranjčanov. V prvih dveh so bili boljši Kamničani, v tretjem pa se nameravajo Kranjčani gostom oddolžiti. Za Kamnik bodo nastopili Bogataj, Slegelj, Rebolj, Lavrič in še nekateri, za Kranj pa ing. Bedenk, Prisan, Lakner, Rebolj, Znidar A. in Znidar L.

Jubilejni mednarodni šahovski veleturnir na Bledu

Sedmi zavrtiljaj - kolo remijev

V NEDELJO NE BO PROSTEGA DNE - SAMO ČETVORICA (GLIGORIČ, DARGA, dr. TRIFUNOVIČ in FISCHER) NEPORAŽENA

Sedma runda blejskega veleturnirja se je za gledalce končala precej klavrno. Le dve partiji sta se končali z zmagovalcem, pet jih

Cetrtkovo VIII. kolo pa je potekalo precej bolj razburljivo od prejšnjega dne. Do prekinitve so zmagali že Keres nad Ivkovom,

Bisguier in Udovčić za šahovsko desko

je že podpisanih z miroljubno delitvijo točke, tri prekinjene igre pa so bodo po vsej verjetnosti tudi končale z remiji.

Germek in Portisch, edina zmagovalca v tem kolu, sta osvojila po celo točko zaradi srečnega naključja - njuna nasprotnika Donner in Petrosjan sta precej grobo spregledala. Sicer pa, če ne bi bilo tako, bi se tudi ti dve partiji utegnili končati neodločeno.

Petrosjan nad Najdorfom in Parma proti Germeku. Stiri prekinjene partije pa bodo tudi še dale nove zmagovalce. Torej lahko pričakujemo, da bo osmo kolo doseglo rekordno, kar zadeva številki 0 in 1.

S sredinim in četrtkovim zavrtiljajem se je zmanjšala tudi lista neporaženih. Najprej je klonil Donner, takoj za njim Petrosjan in čez 24 ur še Najdorf. Tako je med elite dvajsetih šahovskih velikánov ostala le še četvorica neporaženih, in sicer: dva Jugoslovana Gligorič in dr. Trifunović, najmlajši udeleženec turnirja Bobby Fischer in Zab. Nemeč Darga. R. E.

Gorenjska : Furlanija v streljanju

Ljubljana (an) - Jutri bo tu na strelišču ob Dolenjski cesti prijateljsko mednarodno srečanje desetih strelskih ekip z Gorenjske in Furlanije (Italija). Srečanje bo v Ljubljani zaradi tega, ker na Gorenjskem za podobne prireditve nimamo primernega strelišča. - Povratno srečanje bo 8. oktobra v Čedadu.

Mednarodni mojster Bruno Parma je novo prijetno presenečenje blejskega šahovskega veleturnirja. Čeprav ni nihče računal, da se bo lahko še prvič tako uspešno znašel med šahovskimi velikani, mu je to povsem uspelo.

REZULTATI BLEJSKEGA JUBILEJNEGA SAHOVSKEGA TURNIRJA

VII. kolo: Darga - Fischer remi, Bisguier - Parma remi, Germek - Donner 1:0, Pachman - Gilgorič prekinjeno, Portisch - Petrosjan 1:0, Najdorf - Keres remi, Ivkov - Udovčić prekinjeno, Talj - Trifunović remi, Olafsson - Bertok prekinjeno, Geller - Matanović remi.

VIII. kolo: Fischer - Matanović prekinjeno, Bertok - Geller prekinjeno, Trifunović - Olafsson remi, Udovčić - Talj prekinjeno, Keres - Ivkov 1:0, Petrosjan - Najdorf 1:0, Gligorič - Portisch remi, Donner - Pachman remi, Parma Germek 1:0, Darga - Bisguier prekinjeno.

Jutri bodo odigrali prekinjene partije iz zadnjih treh kol, medtem ko v nedeljo ne bo predvidenega prostega dne. Udeleženci turnirja so se namreč zednili in bodo na željo številnih gledalcev odigrali X. kolo, v katerem se bodo srečali naslednji pari: Fischer - Bertok, Trifunović - Matanović, Udovčić - Geller, Keres - Olafsson, Petrosjan - Talj, Gligorič - Ivkov, Donner - Najdorf, Parma - Portisch, Darga - Pachman in Bisguier - Germek.

Stanje po VIII. kolu: Keres in Petrosjan po 5,5, Talj in Fischer 5 (1), Najdorf in Trifunović 5, Gligorič 4,5 (1), Darga 4 (1), Donner, Parma in Portisch po 4, Bisguier in Geller 3,5 (1), Pachman in Matanović 2,5 (1), Bertok 2 (2), Ivkov in Olafsson 2 (1), Germek 2 in Udovčić 1,5 (2).

Triglav pred prvenstvom

TEŽAVE Z EKIPO - NOVI TRENER - PRVO ALI DRUGO MESTO USPEH

1. oktobra bodo judoisti spet nastopili na blazine v jesenskem delu republiškega prvenstva. Kranjčani, ki so v spomladnem delu prvenstva osvojili prvo mesto pred Ljubljano, se že marljivo pripravljajo na prvo srečanje. To bo v Olimpiji v Kranju. Celjski judoisti sicer niso nikoli predstavljali nevarnega nasprotnika za Kranjčane, vendar so kmalu nato pomembnejša srečanja, in to na tujih blazinah. Kaže, da pri Triglavu resno mislijo nadaljevati s tako uspešnimi nastopi kot spomladi, saj so Miho Molana, ki je vodil treninge do nedavnega, zamenjali z odličnim borcev Kavčičem, ki je svoje bogate izkušnje borce iznopolnil na trenerskem tečaju v Rovlnju, ki ga je vodil japonski mojster Nagoka. Na tem tečaju

je tudi Stare, kot prvi Kranjčan, dobil mojstrski pas. Prav gotovo je Stare eden tistih judovstov v Sloveniji, ki ta pas zaslužijo, saj je pokazal posebno v zadnjem letu, razen moči tudi precej tehnične in premagal nekaj znanih judovstov.

Kranjčani bodo imeli precej težav s sestavo ekipe. Po razgovoru s trenerjem Kavčičem smo lahko zaključili, da je pripravljena samo težka kategorija (Stare, Bavec), medtem ko bo s srednjo, še posebno pa z lahko kategorijo, veliko preglavice. V srednji kategoriji bosta nastopila na prvih srečanjih Kavčič in Sirkovič, kasneje verjetno tudi Kušina, ki se bo v teh dneh vrnil od vojakov. Za lahko kategorijo je precej kandidatov, vendar so to sami neizkušeni borci. Hostnik, najboljši v lahki kategoriji, nima predpisane teže in bi raje nastopal v srednji kategoriji. Govc, Petrič in Rakovec še niso nastopili v ekipi. Tako ostane še Blaznik, ki se je v preteklem letu vključil v ekipo. Tako bo lahka kategorija verjetno taka: Blaznik, Govc, Kranjske judoiste čaka najtežja preizkušnja v Ljubljani, kjer bodo vrnili obisk judoistom Ljubljane. Šest ljubljanskih mojstrov (vsi ljubljanci imajo mojstrske pasove) pa se bo moralo pošteno potruditi, če bodo hoteli opraviti s spomladanskim prvakom Slovenije - Triglavom. Posebno zanimivo bo še srečanje med Stareom in Mačkom v težki kategoriji. Maček, ki je spet začel s treningom, bo v letošnji sezoni

nastopil pri Ljubljani v težki kategoriji.

To srečanje bo odločilo o prvem oziroma drugem mestu. Kranjčani bodo ne glede na to, če srečanje izgube ali dobe, dosegli svoj največji uspeh, saj drugi v Sloveniji niso bili še nikoli, kaj šele prvi. Tretjeplasirani Maribor pa Triglavu praktično ne more ogroziti drugega mesta, ker je spomladi zaostal kar za pet točk.

KAMU NEDELJO

Radovljica - Okrajni odbor LT v Kranju priredi s svojimi organizacijami JL OKRAJNI ZLET LJUDSKE TEHNIKE, in sicer 16. in 17. septembra. Danes ob 18. uri bo otvoritev medklubne fotografirane v Grajskem dvoru. Jutri, v nedeljo bo ob 9. uri, parada vseh dejavnosti ljudske tehnike, ob 10.30 sprotnostna vožnja z motornimi vozili na Linhartovem trgu, tekmovalje pionirjev s stroji pri kopalnici ter lov na lisico v izvedbi članov radio klubov. Ob 11. uri bo tekmovalje letalskih modelov na letališču ALC Lesce in pa brodersko tekmovalje na Sarvi. Predvajanje tehničnih filmov in diapozitivov v domu Partizanov bo ob 15. uri, po tekmovalnih pa razglasitev rezultatov in podelitev nagrad na krajih prireditelj.

Zgornji Brnik - Gasilca čista Zgornji Brnik priredi v nedeljo pred gasilskim domom na vrtu Franca Kepca valiko VRITNO VESELICO z naslednjim sporedom: ob 14. uri različne vaje domačega in sosednjih društev. Po vaji odhod na veselični prostor, kjer bo prosta zabava s plesom, kegljanje za dobrote, streljanje z orožjem in drugo. Za ples in razvedrilo bo igral priznani Senčurški kvintet.

Kranj - Danes zvečer ob 19.30 bo v Savaškem logu košarkarska tekma slovensko hrvaške lige med kranjskim TRIGLAVOM in trboveljskim RUDARJEM. Popoldne bo na kranjskem kegljskem zaključek klubskega kegljskega prvenstva. V avli šole Simona Jenka pa se danes ob 17. uri prve prvenstvo Kranja v namiznem tenisu z nadaljevanjem jutri, v nedeljo ob 8. uri.

NOGOMET

Preddvor : Zeleniški 2 : 2 (pionirji) Svoboda, Senčur : Tržič 3 : 0 (plam.) Preddvor : ZZZeleniški 5 : 3 (ml.) Svoboda, Senčur : Tržič 1 : 4 (0:0)

GORSKI RESEVALCI NA VRŠČU

Danes se bodo na Vršču zbrali na dvodnevni prireditvi v počastitev 20-letnice vstaje naših narodov in 40-letnice začetka našega alpinizma gorski reševalci kranjskega okraja. Okoli 80 najboljših gorskih reševalcev s postaj v Trzinu, Kranju, Bohinju, Mojstrani, Kranjski gori in na Jesenstih ter pripadnikov LM in JLA bodo imeli v stengah Prislonika in Mojštrovke zahtevnejše vežbe.

Ob rekonstrukciji jeseniške železarne

(Nadaljevanje s 1. strani)

Jesenjske železarne tov. Lotrič pa je pripomnil še tole: -Povprečje evropske industrije je leta hitro naraslo. Pri nas pa smo v primerjavi z njim še skoraj na istem, kot smo bili takoj po vojni. Premisljemo smo tudi na samoupravnih organih, kako povečati proizvodnjo? Vedeli smo, da s povečanjem števila zaposlenih ne bo šlo. Zato smo se raje odločili in na delavskem svetu ter na uradnem odboru evropske sprejeli sklep o mehanizaciji in mehanizaciji proizvodnje. Jekel. Pri izdelavi rekonstrukcijskega programa moramo razvijati naša strokovna vežba. Zato smo imeli v letu 1958 študijski program in pri tem porabili okoli 60 do 70 milijonov dinarjev.

Tovariš ing. Janko Ferne je vedla gradbišča na Belškem polju, kjer bo siala nova valjarna. O tem, kako trenutno poteka delo, nam je povedal naslednje: -Valjarno na Belškem polju je Javornikom bomo gradili z naj-sodobnejšimi tehničnimi pripomočki. S pripravljanimi deli smo pričeli že v avgustu, in sicer s stroji gradbenega podjetja "Gardis". Vsa stvar pri gradnji novih hal je valjarno pa bo stekla šele v začetku prihodnjega leta. Z novimi obrati na Belškem polju in z vsemi novimi komunikacijskimi napravami, bo dobera odstranitev tudi ulemjenost v sedanjih obratih železarne. To pa je za normalno proizvodnjo v železarini precejšnija pomena.

Milan Zivkovič

NAŠA AKCIJA Iščemo ulico...

Ideja za NASO AKCIJO je rodila prav slučajno in kot naročeno na večer, ko smo se na seji redakcije zmenili, da bomo uvedli to rubriko. Tako je bilo:

Neki naš novinar se je ob devet uri zvečer vračal proti domu. Spotoma ga je zaustavil mlad fant in ga vprašal, če govori ve, kje je Ulica Vide Sinkovčeve. Čeprav je bil novinar prepričan, da je po tej ulici že hodil, se niti ne ni mogel spomniti, na katerem koncu Kranja je. Fanta je dobre pol ure spremljal po tistem delu mesta, za katerega je mislil, da bo pravi, vendar omenjene ulice nista našla. Toda novinar ne bi bil novinar, če ne bi vemomer nekaj spraševal in tako je hitro stekel pogovor:

»Ste mogoče vprašali po tej ulici tudi katerega izmed kranjskih miličnikov?«

»V Kranj sem se pripeljal z avtobusom že ob pol petih popoldne. Medtem sem ustavil prav vsega miličnika, ki sem ga srečal in še veliko drugih ljudi. Eni so me pošiljali k visočemu mostu, drugi spet k mostu na Cesti Staneta Zagarja.«

»Ja, kako so vam pa miličniki odgovorjali na vaše vprašanje?«

»Včasina je odgovarjala z »ne vem«, eden mi je pa celo rekel, da ta ulica ni njegova stvar.«

»Ali ni imel nihče pri sebi karte mesta?«

»Ne vem, pokazal je ni nihče. Sicer pa, sedaj je že tako vseeno, tako sem utrujen, da ne bom več letal.«

Novinar je fantu naavetoval, naj gre vprašati se na postajo LM, ker bodo tam prav gotovo imeli karto mesta in se nato napotil proti domu. Ta dogodek pa mu ni hotel iz glave, zato nam ga je naslednji dan opisal. Na mah smo se razdelili v dva tabora: na tiste, ki tega niso hoteli verjeti in na tiste, ki so dopuščali možnost, da v Kranju res ni nikogar, ki bi tujo hotel pomagati pri iskanju

ulice in uličic. Ker pa naše mesto pristojeva k turističnim krajem, bi bilo kaj takega še bolj nerazumljivo.

»Veljalo bi poizkusiti!« smo se končno zedinili in določili tri novinarje, ki so odšli poiskovat srečo vsak v svoj kraj: v Tržič, na Jesenice in v Kranj. Poglejmo si, kaj so doživeli!

NA JESENICAH

Na Jesenicah bi se pravzaprav vsak tujec lahko znal že pri velikih tabli na železniški postaji, kjer so pregledno označene vse ulice in ceste. Meni je ta tabla pomagala, da sem našel majhke in izredno oddaljeno Copovo ulico. Z njo sem kanil preizkusiti prvega miličnika, ki ga bom srečal. Tako sem se nič hudejše slutec približal miličniku (32-844), potegnil iz žepa beležnico in vprašal za omenjeno ulico. »Seveda vem, kje je!« mi je izredno prijazno odvrnil in se ponudil, da me spremi do nje. Nisem mogel drugače, kot da sem ponudbo sprejel. Šla sva pod podvozom do starega predelovalnega obrata železarne, zavila pri Savi na desno, nadaljevala pot mimo stadiona in končno prišla do Copove ulice, kjer se je miličnik prijazno poslovil. Vse pot sem premisljeval, kako naj mu povem, da nimam kaj iskati v tej ulici in da bi mu rad čestital, ker je preizkušnjo tako dobro preстал, pa nisem vedel, kako naj to naredim. Resnično mi je žal, da je zaradi mene izgubil toliko časa, sicer sem bil pa dovolj kaznovan že s tem, ker sem tudi sam pešalil dobro uro in pol. Seveda si pa po tem dogodku nisem upal poizkusiti po ulicah nobenega jevenskega miličnika več. Zdej vseeno trdim, da le-ti dobro poznajo svoje mesto in da so pripravljeni tuji pomagati.

»Ste mogoče vprašali po tej ulici tudi katerega izmed kranjskih miličnikov?«

»V Kranj sem se pripeljal z avtobusom že ob pol petih popoldne. Medtem sem ustavil prav vsega miličnika, ki sem ga srečal in še veliko drugih ljudi. Eni so me pošiljali k visočemu mostu, drugi spet k mostu na Cesti Staneta Zagarja.«

»Ja, kako so vam pa miličniki odgovorjali na vaše vprašanje?«

»Včasina je odgovarjala z »ne vem«, eden mi je pa celo rekel, da ta ulica ni njegova stvar.«

»Ali ni imel nihče pri sebi karte mesta?«

»Ne vem, pokazal je ni nihče. Sicer pa, sedaj je že tako vseeno, tako sem utrujen, da ne bom več letal.«

Novinar je fantu naavetoval, naj gre vprašati se na postajo LM, ker bodo tam prav gotovo imeli karto mesta in se nato napotil proti domu. Ta dogodek pa mu ni hotel iz glave, zato nam ga je naslednji dan opisal. Na mah smo se razdelili v dva tabora: na tiste, ki tega niso hoteli verjeti in na tiste, ki so dopuščali možnost, da v Kranju res ni nikogar, ki bi tujo hotel pomagati pri iskanju

mašno mestece, zato pa ima kljub temu precej majhnih in zakotnih ulic. Prav zaradi tega lahko tujec toliko prej zaide. In prav gotovo bi tudi našel, če mu ne bi bilo v pomoč miličniki.

Za pomoč sem v Tržiču najprej prošil miličnika s številko 31 144.

»Kje je Kosarska ulica?«

Odgovor št. 31 144 je bil tako razumljiv, da bi ulico lahko našel z zavezanimi očmi.

»Menda imate v Tržiču tudi muzej. Bi mi povedali kje je?«

Kratek in jednat odgovor: - Ulica Heroja Grajzerja 11. Da, celo s številko mi je pokazal miličnik!

Se nekaj poskusov in vsi so se končali v zadovoljstvo »tujca«.

V razgovoru s komandirjem postaje LM pa sem zvedel, da poznavašje Tržiča in okoli za tamkajšnje miličnike res ni problem, čeprav pri sebi nimajo nikakršnih pripomočkov za orientacijo.

»Kako pa zadevo rešujete, kadar pridejo na službovanje novi miličniki?«

»Tudi sedaj imamo dva nova miličnika. Pomagamo jim tako, da nista sama na cesti, temveč vedno v družbi s starejšim tovarišem, ki Tržič dobro pozna.«

V KRANJU

Ker so bili rezultati NASE AKCIJE v Tržiču in na Jesenicah tako zelo ugodni, je vse kazalo, da bo s to stvarjo čisto drugače, kot smo si je zamislili. Kakšen smisel pa naj bi imela take stvari, če ne bi pri njih odkrili nič slabega! Zato sem le s »kinkom« upanja odšel na obhod po glavni kranjski ulici.

Najprej sem srečal na Titovem trgu miličnika, ki je imel na pasu številko 30 395. »Bi mi morda lahko povedali, kje bi našel ulico Vide Sinkovčeve?« sem ga nagoval.

»Po pravici povem, da ne vem, kje naj bi bila.«